

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА

ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ФІНАНСІВ І КРЕДИТУ

ГРОШОВІ ПОТОКИ ТА ЇХ РОЛЬ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Кваліфікаційна робота

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Виконав:

студент 4 курсу групи 472-1
денної форми навчання
спеціальності 072 «Фінанси,
банківська справа та страхування»

Бурлака Василь Васильович _____

Керівник:

доцент кафедри фінансів і кредиту

Грешко Роман Ігорович _____

*До захисту допущено на засіданні кафедри
протокол № _____ від _____ червня 2026 р.*

*Завідувач кафедри фінансів і кредиту
_____ доц. Харабара В.М.*

АНОТАЦІЯ

Бурлака В.В. Грошові потоки та їх роль у забезпеченні фінансової стійкості підприємства. Рукопис. Кваліфікаційна робота бакалавра зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування», Чернівецький національний університет імені Ю. Федьковича, Чернівці, 2026. 63с.

Робота присвячена дослідженню грошових потоків та їх впливу на фінансову стійкість ТОВ «Техно-Буд Сервіс» за 2023–2025 рр. Розкрито сутність і класифікацію грошових потоків, проведено аналіз ліквідності та фінансових результатів, виявлено розрив між прибутком і рухом грошових коштів. Обґрунтовано значення грошових потоків для фінансової стійкості та запропоновано напрями удосконалення управління: платіжний календар, диференційована кредитна політика, факторинг та автоматизація обліку.

Ключові слова: грошові потоки, фінансова стійкість, операційний грошовий потік, непрямий метод, ліквідність, будівельне підприємство, платіжний календар, факторинг.

ABSTRACT

Burlaka V.V. Cash Flows and Their Role in Ensuring Enterprise Financial Stability. Manuscript. Bachelor's qualification thesis in specialty 072 "Finance, Banking and Insurance", Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University, Chernivtsi, 2026. 63p.

The thesis examines cash flows and their impact on the financial stability of LLC "Techno-Bud Service" for 2023–2025. It defines the essence and classification of cash flows, conducts an analysis of liquidity and financial performance, and identifies a gap between accounting profit and actual cash movements. The importance of cash flows for financial stability is substantiated, and improvement measures are proposed, including a payment calendar, differentiated credit policy, factoring, and accounting automation.

Keywords: cash flows, financial stability, operating cash flow, indirect method, liquidity, construction enterprise, payment calendar, factoring.

Кваліфікаційна робота містить результати власних досліджень. Використання ідей, результатів і текстів наукових досліджень інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

_____ В.В. Бурлака

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1	7
ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ГРОШОВИМИ ПОТОКАМИ ПІДПРИЄМСТВА	7
1.1. Економічна сутність, класифікація та значення грошових потоків підприємства.....	7
1.2. Методи аналізу та управління грошовими потоками підприємства.....	14
РОЗДІЛ 2	23
АНАЛІЗ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ ТОВ «ТЕХНО-БУД СЕРВІС» ЗА 2023-2025 РОКИ	23
2.1. Організаційно-економічна характеристика діяльності та аналіз основних показників грошових потоків ТОВ «Техно-Буд Сервіс» за 2023-2025 роки ...	23
2.2. Вплив грошових потоків на фінансову стійкість підприємства	34
РОЗДІЛ 3	42
НАПРЯМИ ОПТИМІЗАЦІЇ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ ТОВ «ТЕХНО-БУД СЕРВІС»	42
3.1. Проблеми управління грошовими потоками та їх вплив на фінансову стійкість підприємства	42
3.2. Рекомендації щодо оптимізації грошових потоків та зміцнення фінансової стійкості	47
ВИСНОВКИ.....	54
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	59
ДОДАТКИ	64

ВСТУП

В умовах ринкової економіки та посиленої невизначеності, зумовленої повномасштабним збройним вторгненням Росії в Україну, ефективне управління грошовими потоками набуває стратегічного значення як основа забезпечення платоспроможності, фінансової стійкості та сталого розвитку підприємства. На відміну від прибутку, що формується за методом нарахування, грошові потоки відображають реальний рух ліквідних ресурсів і здатність суб'єкта господарювання своєчасно виконувати фінансові зобов'язання. Практика свідчить: навіть прибуткове підприємство може опинитися у кризовому стані внаслідок незбалансованості вхідних і вихідних грошових потоків у часі. Будівельна галузь, у якій функціонує ТОВ «Техно-Буд Сервіс», є особливо вразливою до дефіциту грошових коштів через тривалий операційний цикл, значну матеріаломісткість виробництва та специфічний порядок розрахунків із замовниками, що перетворює управління грошовими потоками на ключовий чинник фінансового виживання.

Актуальність теми визначається кількома взаємопов'язаними чинниками. По-перше, умови воєнного стану суттєво деформували грошові потоки вітчизняних будівельних підприємств: скорочення обсягів замовлень, порушення логістичних ланцюгів, зростання цін на матеріали та погіршення платіжної дисципліни замовників сформували системний дефіцит ліквідних ресурсів, подолання якого потребує якісно нових управлінських підходів. По-друге, рівень фінансової стійкості підприємства безпосередньо залежить від якості управлінських рішень у сфері грошових потоків - від структури зобов'язань і власного капіталу до спроможності фінансувати поточну діяльність без залучення дорогого зовнішнього кредитування. По-третє, більшість малих і середніх будівельних підприємств України досі не має системних інструментів управління грошовими потоками: платіжного календаря, бюджету руху грошових коштів, диференційованої кредитної політики, що перетворює

реактивне подолання касових криз на типову практику фінансового менеджменту замість проактивного планування.

Теоретичним підґрунтям дослідження є праці провідних вітчизняних і зарубіжних науковців у сфері фінансового менеджменту та управління грошовими потоками. Е. Брігхем і Л. Гапенські розробили функціональний підхід до аналізу грошових потоків; А. М. Поддєрьогін і М. Д. Білик дослідили грошовий цикл як механізм фінансової стійкості; О. О. Терещенко обґрунтував еволюцію від функціонального до стратегічного управління грошовими потоками в цифровій економіці.

Метою дипломної роботи є комплексне дослідження теоретичних засад управління грошовими потоками, аналіз їх динаміки та структури на підставі фінансової звітності ТОВ «Техно-Буд Сервіс» за 2023-2025 роки, оцінка впливу грошових потоків на фінансову стійкість підприємства та розробка практичних рекомендацій щодо їх оптимізації.

Досягнення поставленої мети передбачає вирішення таких завдань:

- розкрити економічну сутність, класифікацію та роль грошових потоків у забезпеченні фінансової стійкості підприємства;
- систематизувати методи аналізу та управління грошовими потоками в сучасній фінансовій науці і практиці;
- надати організаційно-економічну характеристику ТОВ «Техно-Буд Сервіс» та дослідити динаміку його фінансових результатів і майнового стану за 2023-2025 роки;
- проаналізувати показники ліквідності, фінансової стійкості та ділової активності підприємства в досліджуваному періоді;
- оцінити операційний, інвестиційний та фінансовий грошові потоки підприємства за непрямим методом і розрахувати систему показників їх якості та достатності;
- дослідити взаємозв'язок між грошовими потоками і фінансовою стійкістю підприємства, кількісно оцінити їхній вплив на структуру капіталу та рентабельність;

- виявити ключові проблеми управління грошовими потоками ТОВ «Техно-Буд Сервіс» та розробити комплекс рекомендацій щодо їх оптимізації.

Об'єктом дослідження є грошові потоки підприємства як сукупність розподілених у часі надходжень і виплат грошових коштів, що виникають у процесі операційної, інвестиційної та фінансової діяльності.

Предметом дослідження є теоретичні, методичні та прикладні аспекти управління грошовими потоками ТОВ «Техно-Буд Сервіс», їх взаємозв'язок із показниками фінансової стійкості та обґрунтування напрямів оптимізації в умовах воєнного стану.

Методологічну основу дослідження становлять загальнонаукові та спеціальні методи: аналіз і синтез - для систематизації теоретичних підходів до визначення грошових потоків; індукція та дедукція - при формулюванні висновків та рекомендацій; горизонтальний і вертикальний аналіз - для оцінки динаміки та структури фінансових показників; непрямий метод - для розрахунку операційного грошового потоку; коефіцієнтний аналіз - для оцінки ліквідності, фінансової стійкості, ділової активності та якості грошових потоків; порівняльний аналіз - для зіставлення розрахованих показників із нормативними значеннями та у динаміці.

Інформаційну базу дослідження становлять: фінансова звітність ТОВ «Техно-Буд Сервіс» за 2023-2025 роки (Баланс за формою № 1-м та Звіт про фінансові результати за формою № 2-м); нормативно-правові акти України, зокрема НП(С)БО 25 «Спрощена фінансова звітність», П(С)БО 4 «Звіт про рух грошових коштів»; Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку IAS 7; наукові праці вітчизняних та зарубіжних дослідників; аналітичні матеріали щодо функціонування будівельної галузі України в умовах воєнного стану.

Практична значущість одержаних результатів полягає у розробці конкретних рекомендацій щодо оптимізації грошових потоків ТОВ «Техно-Буд Сервіс», які можуть бути безпосередньо впроваджені в систему фінансового управління підприємства. Запропоновані заходи - впровадження платіжного календаря та бюджету руху грошових коштів, диференційована кредитна

політика, ескалаційна модель роботи з дебіторською заборгованістю, використання факторингу та автоматизація обліку - є практично придатними для підприємств будівельної галузі та інших капіталомістких секторів з тривалим операційним циклом.

Структура роботи. Дипломна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. У першому розділі розкрито теоретичні засади управління грошовими потоками: їх економічну сутність, класифікацію та методи аналізу й управління. Другий розділ присвячено аналізу фінансово-господарської діяльності ТОВ «Техно-Буд Сервіс» за 2023-2025 роки, включаючи аналіз фінансових результатів, майнового стану, показників ліквідності та фінансової стійкості, ділової активності, а також оцінку грошових потоків і їх впливу на фінансову стійкість підприємства. Третій розділ містить характеристику виявлених проблем управління грошовими потоками та комплекс науково обґрунтованих рекомендацій щодо їх оптимізації.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ГРОШОВИМИ ПОТОКАМИ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Економічна сутність, класифікація та значення грошових потоків підприємства

Грошові потоки підприємства залишаються однією з найактуальніших категорій сучасного фінансового менеджменту в контексті цифровізації економіки та вищої волатильності ринків. На відміну від часів, коли ця концепція формувалася наприкінці ХХ століття, сьогодні управління грошовими потоками набуває стратегічного значення для забезпечення фінансової стабільності та адаптивності підприємств до нестабільного зовнішнього середовища, що особливо актуально для українських компаній в умовах сучасних геополітичних викликів. У цифровій економіці грошові потоки перестають бути лише бухгалтерською категорією та трансформуються в ключовий показник операційної та стратегічної стійкості компанії, на чому Терещенко О. О. та Лахтіонова Л. А. [26;15]. Як зазначають Гриліцька А. В. та Харченко А. Ю., формування грошових потоків підприємства істотно залежить від сукупності зовнішніх факторів - макроекономічної ситуації (інфляція, коливання валютних курсів, податкова політика), стану фінансового ринку та політичної нестабільності, а нестача балансу між надходженнями і витратами здатна спричинити дефіцит ліквідних коштів і фінансові труднощі підприємства. Це підкреслює зростаючу значущість грошових потоків як індикатора фінансової безпеки бізнесу в умовах підвищеної волатильності зовнішнього середовища [5].

Економічна суть грошових потоків полягає у русі грошових ресурсів підприємства, який відображає сукупність усіх надходжень і виплат коштів, що виникають у результаті здійснення операційної, інвестиційної та фінансової діяльності [8]. На відміну від прибутку, який є обліковою категорією та може не супроводжуватися фактичним рухом коштів, грошові потоки характеризують

реальний обіг ліквідних ресурсів підприємства, необхідних для виконання поточних зобов'язань, підтримання безперервності діяльності та забезпечення подальшого розвитку.

З урахуванням сучасних наукових підходів грошовий потік підприємства доцільно трактувати як впорядковану в часі сукупність надходжень і виплат грошових коштів та їх еквівалентів, що формуються у процесі здійснення операційної, інвестиційної та фінансової діяльності суб'єкта господарювання. Саме рух грошових ресурсів визначає рівень платоспроможності та ліквідності підприємства, його здатність своєчасно виконувати фінансові зобов'язання, здійснювати інвестиційну діяльність і забезпечувати стійкий розвиток в умовах мінливого зовнішнього середовища.

Незважаючи на значну увагу науковців до досліджуваної проблематики, у фінансово-економічній літературі досі відсутня єдина загальноприйнята дефініція поняття «грошовий потік». У науковій дискусії виокремлюються чотири основні методологічні підходи. Перший, функціональний підхід (традиційний), розглядає грошовий потік як різницю надходжень та видатків за певний період. Цей підхід, базований на класичних роботах Брігхема та Гапенського, залишає актуальним, але недостатнім для комплексного розуміння [31]. Другий, процесний підхід (динамічний) трактує грошовий потік як безперервний процес циркуляції грошових ресурсів. Поддєрьогін А. М. та Білик М. Д. в своїх працях 2021-2023 рр. розвинули цей підхід, запропонували концепцію «грошового циклу підприємства», яка враховує взаємозв'язок операційного, фінансового та інвестиційного циклів та забезпечує комплексний аналіз рентабельності інвестицій в оборотний капітал [1;23;24]. Третій, системний підхід (новітній) розглядає грошові потоки як частину інтегрованої системи управління фінансами, де вони пов'язані з управлінням активами, капіталом та ризиками. Ковальов В. В. у своїх актуальних дослідженнях наголошує на важливості холістичного розуміння грошових потоків у контексті створення вартості компанії, що передбачає врахування всіх аспектів фінансової діяльності у взаємодії [10]. Четвертий, акціонерний підхід (інноваційний)

фокусується на грошових потоках, доступних різним стейкхолдерам (акціонерам, кредиторам, державі). У межах цього підходу грошові потоки аналізуються не лише з позиції підприємства, а й з урахуванням їх розподілу між зацікавленими сторонами, що дозволяє оцінити ефективність створення доданої вартості та фінансову стійкість бізнесу [37].

Проблема ефективного управління грошовими потоками є надзвичайно актуальною для підприємств усіх форм власності та секторів економіки, що вимагає глибокого теоретичного розуміння їхньої економічної сутності. У вітчизняній науці розгорнулася дискусія щодо ролі грошових потоків у конкурентоспроможності малого та середнього бізнесу. Бугас В.В. та Кріт Є.І. стверджують, що для українських малих та середніх підприємств управління грошовими потоками є більш критичним фактором виживання, ніж для великих корпорацій, оскільки вони мають меншу фінансову подушку [2]. На противагу уніфікованому підходу, Монтика Ю. стверджує, що хоча проблема управління грошовими потоками є актуальною для всіх суб'єктів господарювання, ключові аспекти її вирішення суттєво варіюються залежно від сегменту: для малого та середнього бізнесу пріоритетними є стратегії управління ліквідністю та ефективний вибір інструментів збору й витрати коштів, а не лише загальні принципи оптимізації [19]. Ця суперечка свідчить про те, що теорія управління грошовими потоками продовжує активно розвиватися та вимагає врахування специфіки українського бізнесу.

Алгоритми машинного навчання стають потужним інструментом для аналізу великих масивів фінансових даних, зокрема операцій підприємства, його доходів, витрат та інвестицій, дозволяючи автоматично виявляти тренди, залежності та аномалії, які є недоступними для традиційних аналітичних методів [3]. Вакалюк Т. А., Антонюк Д. С. та Марцева Л. А. зазначають, що алгоритми регресії - лінійна та логістична - широко застосовуються для прогнозування ключових фінансових показників, тоді як моделі LSTM та GAN демонструють найвищу точність при роботі з часовими рядами, оскільки здатні виявляти складні нелінійні залежності в ретроспективних фінансових даних [3]. Це

відкриває нові можливості для прогнозування грошових потоків, оцінки кредитоспроможності контрагентів та аналізу фінансових ризиків підприємства в режимі реального часу. Перспективними напрямками подальшого розвитку цих підходів автори вважають створення пояснюваних моделей штучного інтелекту та гібридних систем, що поєднуюватимуть символічні та нейромережеві методи, що дозволить підвищити як точність прогнозів, так і прозорість фінансово-аналітичних рішень [3]. Цифрова трансформація фінансових процесів забезпечує підвищення оперативності та ефективності управління, проте одночасно посилює вимоги до системи внутрішнього контролю, управління ризиками та забезпечення достовірності фінансової інформації [33].

Класифікація грошових потоків підприємства має не лише теоретичне, а й важливе практичне значення для прийняття управлінських рішень. Традиційна класифікація за видами економічної діяльності залишається актуальною: грошовий потік від операційної діяльності охоплює надходження та платежі, пов'язані з основною виробничо-господарською діяльністю підприємства; грошовий потік від інвестиційної діяльності відображає надходження та платежі, пов'язані з придбанням та продажем необоротних активів та фінансових інвестицій; грошовий потік від фінансової діяльності включає надходження та платежі, пов'язані із залученням зовнішнього фінансування та розподілом прибутку між інвесторами. У сучасних умовах трансформації фінансового середовища розширюється трактування грошових потоків підприємства за рахунок включення нових напрямів, пов'язаних із ESG-діяльністю та цифровізацією фінансів. Зокрема, у науковій літературі відзначається зростання ролі екологічних інвестицій (декарбонізація, енергоефективність, соціальні проєкти), які можуть розглядатися як окремий напрям інвестиційних грошових потоків у межах концепції сталого розвитку. Окремо досліджується вплив використання цифрових активів, включаючи криптовалюти, на формування та облік грошових потоків підприємств у межах фінансової діяльності [28;39].

За спрямованістю руху грошових коштів розрізняють позитивний грошовий потік як сукупність усіх надходжень грошових коштів від усіх видів

господарської діяльності та негативний грошовий потік як сукупність усіх виплат [28]. За методом обчислення обсягу виокремлюють валовий грошовий потік як всю сукупність надходжень або витрат без урахування їх балансу та чистий грошовий потік як різницю між позитивним та негативним потоками, який є найважливішим показником, оскільки відображає реальний фінансовий результат. За рівнем достатності обсягу виокремлюють надлишковий грошовий потік, за якого надходження суттєво перевищують потребу в витрачаннях, та дефіцитний грошовий потік, коли надходження є недостатніми для покриття поточних потреб.

Сучасна наука визначає додатковий критерій класифікації - ступінь передбачуваності грошових потоків. Колісник О. П. та Замогильна А. В. у дослідженні, присвяченому сутності, класифікації та оптимізації грошових потоків, розрізняють повністю передбачувані (детерміновані) та недостатньо передбачувані потоки, обсяг і час здійснення яких не можуть бути заздалегідь повністю визначені через можливі зміни факторів зовнішнього середовища [11]. З глобалізацією та виходом українських підприємств на світові ринки важливої ваги набуває також класифікація за валютою та географічним розташуванням: потоки в гривні, мультивалютні потоки та потоки в альтернативних активах.

Роль грошових потоків у забезпеченні ефективного функціонування підприємства є ключовою, оскільки вони пронизують усі сфери фінансово-господарської діяльності та виступають одночасно як передумова і як результат його роботи. Насамперед саме грошові потоки забезпечують платоспроможність підприємства, тобто його здатність своєчасно та в повному обсязі виконувати зобов'язання перед контрагентами, працівниками та бюджетом.

Важливо підкреслити, що навіть за умов отримання позитивного фінансового результату підприємство може зіткнутися з кризою ліквідності у разі тимчасового дефіциту грошових коштів, що на практиці є однією з найпоширеніших причин фінансової нестабільності та банкрутства суб'єктів господарювання. У сучасних умовах, зокрема в Україні, де економічне середовище характеризується високим рівнем невизначеності,

макроекономічними шоками та геополітичними викликами, проблема ефективного управління грошовими потоками набуває особливої актуальності та стратегічного значення для забезпечення фінансової стійкості підприємств.

Водночас, грошові потоки формують фінансову основу стратегічного розвитку підприємства, визначаючи можливості розширення діяльності, інвестування та виходу на нові ринки. Ефективне управління ними дозволяє зменшити залежність від зовнішніх джерел фінансування, зокрема шляхом прискорення оборотності коштів та зменшення розриву між їх доходами та витратами [9]. Це знижує витрати на обслуговування позикового капіталу та підвищує фінансову стійкість. Крім того, грошові потоки є джерелом додаткового доходу шляхом інвестування тимчасово вільних ресурсів у фінансові інструменти, а також є основою для оцінки вартості підприємства за методом дисконтованого грошового потоку. Їх аналіз дозволяє оцінити господарську діяльність підприємства, виявити тенденції розвитку та виявити фінансові ризики.

Важливим аспектом також є взаємозв'язок між грошовими потоками та фінансовим циклом підприємства, зменшення якого сприяє підвищенню ефективності використання оборотного капіталу. Нікольчук Ю. М. та Лугівська О. П. наголошують, що грошові потоки є самостійним об'єктом системи управління на підприємстві, визначаючи їх зміст, основні цілі та особливості функціонування в сучасних умовах господарювання [22]. У свою чергу, Юрченко О. Ю. систематизує сучасні підходи до управління грошовими потоками, акцентуючи увагу на еволюції їхньої ролі: від забезпечення поточної ліквідності - до стратегічного інструменту підвищення конкурентоспроможності підприємства [29]. У нестабільному зовнішньому середовищі ефективне управління грошовими потоками набуває стратегічного значення, забезпечуючи адаптивність та конкурентоспроможність підприємства.

Розрізнення прибутку та грошового потоку залишається актуальним, але сучасні дослідники додають нюанс: прибуток є розрахунковим показником, що формується за методом нарахування, тоді як грошовий потік відображає

реальний рух грошових коштів; прибуток може бути отриманий у звітному періоді, тоді як відповідні грошові надходження можуть мати місце в інших часових проміжках; окремі витрати, що зменшують прибуток, не супроводжуються відпливом грошових коштів. Як зазначають Дорош О. І. та Пліш І., планування грошових потоків на підприємстві є важливим елементом фінансового управління, оскільки дозволяє забезпечити збалансованість надходжень і витрат коштів, підвищити платоспроможність підприємства та мінімізувати ризики касових розривів. Ефективне планування базується на прогнозуванні надходжень і платежів з урахуванням операційної, інвестиційної та фінансової діяльності підприємства [6].

Таким чином, грошові потоки підприємства є багатоплановою та комплексною економічною категорією, яка відіграє фундаментальну роль у забезпеченні його стабільного функціонування та сталого розвитку. Узагальнення наукових підходів дозволяє визначити грошовий потік як сукупність розподілених у часі надходжень і виплат грошових коштів, що виникають у процесі господарської діяльності підприємства. Систематизація їх класифікації за видами діяльності, спрямованістю, рівнем достатності, часовими характеристиками та іншими ознаками створює методичну основу для комплексного фінансового аналізу та прийняття ефективних управлінських рішень. Доведено, що грошові потоки відіграють визначальну роль у забезпеченні фінансової стійкості підприємства, формуванні ресурсної бази для розвитку, оптимізації структури капіталу та мінімізації фінансових ризиків. Вони також виступають важливим індикатором ефективності діяльності та основою оцінки вартості підприємства. В умовах нестабільного економічного середовища, характерного для України, ефективне управління грошовими потоками набуває особливого значення, оскільки забезпечує адаптивність підприємства до змін зовнішніх факторів і підвищує його конкурентоспроможність. Грошові потоки є фундаментом стабільного функціонування та сталого розвитку підприємства, а їх ефективне планування, аналіз та оптимізація є необхідною умовою досягнення фінансової стійкості й довгострокового розвитку.

1.2. Методи аналізу та управління грошовими потоками підприємства

У сучасній фінансовій науці аналіз грошових потоків підприємства розглядається як багатовимірний процес, що виходить за межі традиційного поділу на прямий і непрямий методи. Сучасні підходи передбачають комплексне використання горизонтального, вертикального, коефіцієнтного та факторного аналізу, а також оцінку якості грошових потоків, їх стабільності, ліквідності та здатності до відтворення. Крім того, у фінансовому менеджменті активно застосовуються методи прогнозного аналізу та сценарного моделювання, що дозволяє отримати більш повне уявлення про рух грошових коштів підприємства та його фінансову стійкість що відповідає підходам міжнародних стандартів фінансової звітності, зокрема IAS 7, який регламентує класифікацію, подання та аналіз грошових потоків підприємства [32].

Прямий метод аналізу грошових потоків є одним з основних і найпоширеніших у фінансовій практиці, його суть полягає у безпосередньому відображенні всіх статей грошових надходжень і витрат у розрізі основних видів діяльності підприємства. Перевагою прямого методу є його прозорість і наочність: він дозволяє чітко простежити основні джерела доходів та напрямки використання грошових коштів. Однак сучасна модифікація методу передбачає детальний розподіл доходів за джерелами, аналіз якості доходів та їх відтворюваності, оцінку сезонності та циклічності потоків [25]. Удосконалений прямий метод дозволяє набагато ефективніше, ніж класичний варіант, виявляти «витік» грошей та непродуктивні витрати. Водночас прямий метод має певні недоліки: він не виявляє зв'язку між фінансовим результатом та зміною залишку грошових коштів, що ускладнює комплексний аналіз фінансового стану підприємства.

Непрямий метод аналізу грошових потоків орієнтований на встановлення зв'язку між чистим доходом підприємства та зміною обсягу його грошових коштів. Згідно з цим методом, чистий прибуток коригується на суму

безготівкових операцій, в результаті чого створюється чистий грошовий потік від операційної діяльності. Непрямий метод аналізу грошових потоків орієнтований на встановлення зв'язку між чистим доходом підприємства та зміною обсягу його грошових коштів. Завора Т. М. та Берест О. С. зазначають, що цей метод ґрунтується на ідентифікації операцій, пов'язаних із рухом грошових коштів, та інших статей балансу, причому вихідною точкою розрахунку є саме прибуток, а не виручка, як у прямому методі. До переваг непрямого методу дослідниці відносять можливість простежити трансформацію чистого прибутку в чистий грошовий потік від операційної діяльності, а також те, що приблизний звіт можна скласти на основі річної звітності підприємства без додаткових даних. Водночас до недоліків метода належать значна трудомісткість розрахунків і те, що надходження виручки від реалізації та поточні операційні витрати випадають з поля зору аналітика. Завдяки цьому непрямий метод дає змогу пояснити причини розбіжностей між фінансовим результатом підприємства та станом його вільних грошових залишків, що є основою для глибшої діагностики фінансового стану [7]. Непрямий метод широко використовується в аналітичній практиці розвинених країн, що дозволяє виявити причини розбіжностей між доходами та грошовими потоками та провести глибшу діагностику фінансового стану підприємства.

Коефіцієнтний аналіз грошових потоків передбачає розрахунок та інтерпретацію системи відносних показників, що характеризують різні аспекти грошового потоку. Лахтіонова Л. А. запропонувала розширену систему з 18 коефіцієнтів замість традиційних 4-5 [16]. До коефіцієнтів адекватності належать коефіцієнт покриття боргу чистим грошовим потоком, коефіцієнт автономії грошовими потоками та коефіцієнт платоспроможності грошових коштів; до коефіцієнтів якості доходу належать коефіцієнт конверсії прибутку в грошові кошти, коефіцієнт якості операційного грошового потоку та коефіцієнт реалізованого доходу до нарахованого; до коефіцієнтів ефективності належать коефіцієнт конверсії активів у грошові кошти, коефіцієнт оборотності грошових коштів та коефіцієнт концентрації грошових потоків [16]. Особливістю цього

підходу є те, що коефіцієнти розраховуються не в абсолютному вираженні, а у відносному порівнянні з галузевими стандартами та динамікою конкурентів, що забезпечує більш об'єктивну оцінку стану грошового потоку компанії.

Вертикальний та горизонтальний аналіз грошових потоків передбачає вивчення їх змін у часі та оцінку питомої ваги окремих компонентів у загальному обсязі. Щепіна Т. Г. та Тітаренко А. Д. зазначають, що комплексний аналіз грошових потоків доцільно проводити одночасно у двох площинах: горизонтальний аналіз виявляє динамічні зміни потоків у часі, тоді як вертикальний розкриває їх структуру в кожному окремому періоді, що разом дозволяє виявляти структурні зрушення та підтримувати всебічне розуміння еволюції грошових потоків [20;28]. Поряд із цим коефіцієнтний метод забезпечує кількісну оцінку ефективності управління та ліквідності підприємства.

Факторний аналіз грошових потоків спрямований на виявлення та кількісну оцінку впливу окремих факторів на зміни обсягу та структури потоків. Як зазначає Кошельок Г. В., традиційний підхід до класифікації факторів за ознакою внутрішніх та зовнішніх може бути поглиблений через виокремлення факторів першого, другого, третього та n-го порядків за видами діяльності підприємства, що є необхідним при побудові факторних моделей [12]. У розширеній інтерпретації до зовнішніх факторів відносять макроекономічні складові (інфляція, обмінний курс, облікова ставка НБУ), до галузевих – мікроекономічні умови (цінова політика, умови розрахунків), а до внутрішніх – специфічні для компанії чинники (менеджмент, технології, персонал). Такий трирівневий аналіз дозволяє чітко розмежувати, які коливання потоків залежать від менеджменту, а які – від зовнішнього середовища, що дозволяє керівництву зосередитися на контрольованих факторах.

Значний розвиток прогнозування фінансових показників підприємств пов'язаний із застосуванням сучасних методів машинного навчання та глибокого навчання. Сучасні моделі аналізу часових рядів здатні автоматично виявляти складні часові залежності, сезонність, тренди та нелінійні закономірності, що істотно підвищує точність прогнозування порівняно з традиційними

статистичними підходами за наявності великих обсягів даних [40]. Новітні архітектури штучного інтелекту можуть ефективно працювати з багатовимірними часовими рядами, враховуючи взаємозв'язки між численними факторами, які впливають на майбутні значення показників. Це відкриває широкі можливості для використання таких моделей у прогнозуванні грошових потоків, плануванні ліквідності, бюджетуванні та підтримці управлінських рішень на підприємствах. Водночас ефективність моделей значною мірою залежить від якості вихідних даних, правильного налаштування алгоритмів та їх регулярного оновлення відповідно до змін економічного середовища [40].

Сценарний аналіз грошових потоків набуває дедалі більшої актуальності в умовах високої невизначеності зовнішнього середовища. Кошельок Г. та Грінченко Р. у межах системного дослідження методів аналізу грошових потоків виокремлюють метод аналізу й оброблення сценаріїв як самостійний інструмент, що дозволяє проводити багатоваріантний ситуаційний аналіз системи управління грошовими потоками підприємства для прогнозування ймовірних варіантів розвитку ситуації [14]. На практиці це передбачає розробку щонайменше трьох сценаріїв - песимістичного, реалістичного та оптимістичного - з ймовірнісним зважуванням на основі експертних оцінок та аналізу чутливості до окремих параметрів. Такий підхід дозволяє підвищити гнучкість управлінських рішень та підготувати підприємство до різних варіантів розвитку подій.

Моделювання руху грошових потоків у розрізі структурних підрозділів підприємства є важливим інструментом виявлення критичних точок у системі фінансових розрахунків. Кошельок Г. В. та Степанова І. В. обґрунтовують доцільність побудови факторних моделей грошових потоків із виокремленням потоків 1-го, 2-го та n-го порядків за видами діяльності, що дозволяє встановити залежності між окремими операціями та результативними показниками підприємства [13]. У практичному застосуванні такий підхід передбачає побудову схеми руху коштів, де кожен структурний підрозділ (центр витрат або доходів) виступає самостійним вузлом, а фінансові операції між ними – зв'язками з визначеною інтенсивністю. Це дозволяє виявляти дисбаланси та оптимізувати

маршрути потоків, що особливо важливо для складних організаційних структур з багатьма центрами відповідальності.

Порівняльний аналіз грошових потоків є невід'ємним елементом їх оптимізації. Чудінович М. В. наголошує, що ефективне управління грошовими потоками передбачає не лише підтримання оптимального залишку коштів, а й забезпечення синхронізації різних видів потоків за обсягами та в часі, що своєю чергою сприяє реалізації стратегічних цілей підприємства [27].

У практичному вимірі це означає порівняння фактичної динаміки потоків з еталонними показниками (бенчмаркінг) у трьох площинах: за темпами змін, за причинно-наслідковими зв'язками між управлінськими рішеннями та результатами, а також за прямими і непрямыми параметрами грошових надходжень та видатків [27]. Такий підхід дозволяє компанії не просто констатувати відставання від конкурентів, а виявити конкретні управлінські важелі, зміна яких забезпечить покращення фінансової рівноваги.

Управління грошовими потоками підприємства - це система принципів і методів розробки та реалізації управлінських рішень, пов'язаних з формуванням, розподілом та використанням грошових коштів та організацією їх обороту. Кулина Г. зазначає, що управління грошовими потоками спрямоване на забезпечення сталого зростання підприємства та постійної фінансової рівноваги, а його ефективність визначається ступенем синхронності проведення платежів, їх зіставністю та регулярністю [21]. Система управління грошовими потоками підприємства включає такі основні функціональні блоки: планування грошових потоків, оперативне управління, контроль і регулювання відхилень від планових показників.

Одним із сучасних напрямів розвитку теорії та практики управління грошовими потоками є використання фінансових технологій. Цифровізація процесів управління грошовими потоками базується на трьох ключових складових: автоматизації обліку, забезпеченні оперативної інформації про стан грошових коштів та централізованому управлінні фінансовими ресурсами підприємства [4]. Автоматизація обліку передбачає впровадження сучасних

програмних продуктів і інформаційних систем, які дозволяють автоматично класифікувати фінансові операції, здійснювати моніторинг руху коштів та формувати прогнози майбутніх грошових потоків [4]. Важливе значення має також отримання актуальної інформації про залишки коштів у режимі реального часу, що дає можливість керівництву оперативно оцінювати фінансовий стан підприємства та приймати обґрунтовані управлінські рішення. Для великих компаній із розгалуженою структурою особливого значення набуває централізоване управління фінансовими ресурсами, яке забезпечує єдиний контроль над грошовими потоками та сприяє оптимізації внутрішніх розрахунків між структурними підрозділами.

Аналіз грошових потоків не може здійснюватися ізольовано від тривалості обороту капіталу, оскільки саме швидкість трансформації вкладених ресурсів у грошові надходження визначає потребу підприємства у фінансуванні [29]. Фінансовий цикл формується як різниця між сумою періоду обороту запасів і дебіторської заборгованості та періодом погашення кредиторської заборгованості [29]. Скорочення тривалості фінансового циклу сприяє підвищенню ефективності використання оборотного капіталу, прискоренню обігу коштів і зміцненню фінансової стійкості підприємства. Водночас сучасні дослідження доводять, що оптимальна тривалість фінансового циклу залежить від галузевої специфіки, масштабів діяльності та стадії життєвого циклу підприємства, тому його управління має здійснюватися з урахуванням індивідуальних особливостей функціонування суб'єкта господарювання.

Подальший розвиток концепції управління грошовими потоками пов'язаний із дослідженнями Лахтіонової Л. А., яка розглядає управління операційними грошовими потоками як комплекс взаємопов'язаних заходів щодо оптимізації оборотного капіталу підприємства [15]. У межах запропонованого підходу основна увага приділяється забезпеченню платоспроможності підприємства шляхом ефективного управління вхідними та вихідними грошовими потоками. Важливим завданням є досягнення їх збалансованості в часі та за обсягами, що дає змогу своєчасно виконувати фінансові зобов'язання і

запобігати виникненню дефіциту грошових коштів [17]. Ключову роль у цьому процесі відіграють планування та прогнозування руху коштів, постійний контроль за їх надходженням і використанням, а також підтримання оптимального рівня ліквідності. Реалізація таких заходів сприяє зміцненню фінансової стійкості підприємства, підвищенню ефективності використання фінансових ресурсів і забезпеченню безперервності його діяльності [17].

У сучасних умовах цифрової трансформації економіки та високої невизначеності зовнішнього середовища особливого значення набуває побудова адаптивної системи фінансового менеджменту, здатної своєчасно реагувати на зміни ринкової кон'юнктури. Як зазначають автори, ефективне управління фінансовими ресурсами підприємства має ґрунтуватися на комплексному використанні сучасних інформаційних технологій, достовірному інформаційному забезпеченні, варіативності управлінських рішень і постійному моніторингу фінансового стану. Крім того, цифровізація фінансових процесів сприяє підвищенню швидкості обробки інформації, удосконаленню фінансових методів та інструментів і забезпечує більш оперативне прийняття управлінських рішень щодо формування та використання грошових потоків підприємства [18].

Важливим напрямом удосконалення системи управління грошовими потоками є застосування комплексу заходів, спрямованих на зниження фінансових ризиків, зокрема використання механізмів страхування ризиків, диверсифікації валютної структури активів і зобов'язань, а також постійного моніторингу впливу змін зовнішнього середовища на фінансовий стан підприємства. Реалізація таких заходів сприяє зміцненню фінансової стійкості, підтриманню належного рівня ліквідності та платоспроможності, а також підвищує здатність підприємства оперативно адаптуватися до економічних викликів. Для українських підприємств, що функціонують в умовах воєнного стану та високого рівня економічної невизначеності, формування гнучкої системи управління грошовими потоками є важливою передумовою забезпечення безперервності діяльності та збереження фінансової стабільності.

У сучасних умовах дедалі більшого значення набуває інтеграція принципів сталого розвитку в систему управління грошовими потоками підприємства. Такий підхід передбачає, що фінансові рішення мають бути спрямовані не лише на забезпечення прибутковості та ліквідності, а й на досягнення екологічних, соціальних і управлінських цілей. Зокрема, фінансування природоохоронних заходів, впровадження енергоефективних технологій та реалізація проєктів зі скорочення негативного впливу на довкілля розглядаються як довгострокові інвестиції, здатні підвищити ефективність діяльності підприємства та забезпечити формування майбутніх економічних вигід. Водночас важливим напрямом використання грошових коштів є фінансування програм розвитку персоналу, підвищення рівня безпеки праці та реалізації інших соціальних ініціатив, що позитивно впливають на продуктивність праці та репутацію підприємства. Не менш важливим є забезпечення відкритості інформації щодо використання фінансових ресурсів і реалізації ESG-заходів, оскільки це сприяє зміцненню довіри інвесторів, кредиторів та інших зацікавлених сторін. У сучасній практиці врахування принципів сталого розвитку в управлінні грошовими потоками розглядається як один із чинників підвищення фінансової стійкості, інвестиційної привабливості та конкурентоспроможності підприємства в довгостроковій перспективі.

Отже, сучасні підходи до управління грошовими потоками свідчать про поступову еволюцію цієї концепції від функціонального та процесного підходів до стратегічного управління. Як зазначає Терещенко О. О., «грошові потоки розглядаються не лише як об'єкт фінансового менеджменту, а як стратегічний ресурс створення вартості підприємства» [26]. У межах стратегічного підходу управління грошовими потоками інтегрується з усіма напрямками діяльності підприємства, орієнтується на інтереси широкого кола зацікавлених сторін та передбачає високий рівень адаптивності до змін зовнішнього середовища [14].

Грошові потоки підприємства являють собою складну економічну категорію, яка відображає сукупність надходжень і виплат грошових коштів, розподілених у часі та пов'язаних з операційною, інвестиційною і фінансовою

діяльністю суб'єкта господарювання. Дослідження теоретичних засад дозволило встановити, що управління грошовими потоками включає взаємопов'язані процеси планування, організації, оперативного регулювання, контролю та оцінки результативності використання грошових ресурсів [21]. Водночас ключовими інструментами аналізу виступають прямий і непрямий методи оцінювання руху коштів, горизонтальний та вертикальний аналіз, коефіцієнтний, факторний і порівняльний аналіз, метод дисконтування грошових потоків, а також сучасні аналітичні технології, засновані на використанні методів машинного навчання.

Важливе місце в системі управління займають такі інструменти, як бюджет руху грошових коштів, платіжний календар, моделі оптимізації залишку коштів та сучасні фінансові технології, що забезпечують моніторинг і прийняття рішень у режимі реального часу. Проведений аналіз підтверджує, що навіть прибуткове підприємство може зіткнутися з проблемами ліквідності через неузгодженість надходжень і виплат у часі, що нерідко стає причиною фінансових труднощів та втрати платоспроможності.

Таким чином, грошові потоки виступають не лише інструментом забезпечення поточної діяльності підприємства, а й основою його стратегічного розвитку. Саме ефективне управління грошовими ресурсами визначає можливості інвестування, розширення масштабів діяльності, підвищення фінансової незалежності та зміцнення конкурентних позицій підприємства. В умовах економічної нестабільності та високого рівня невизначеності, характерних для сучасного етапу розвитку України, ефективне управління грошовими потоками набуває особливого значення як чинник забезпечення фінансової стійкості, адаптивності та довгострокового розвитку підприємства.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ ТОВ «ТЕХНО-БУД СЕРВІС» ЗА 2023-2025 РОКИ

2.1. Організаційно-економічна характеристика діяльності та аналіз основних показників грошових потоків ТОВ «Техно-Буд Сервіс» за 2023-2025 роки

Аналіз фінансово-господарської діяльності підприємства за 2023-2025 роки доцільно здійснювати через оцінювання динаміки ключових фінансових показників, що дозволяє виявити загальні тенденції розвитку підприємства та ефективність його операційної діяльності. У цілому протягом досліджуваного періоду спостерігається спад ділової активності у 2024 році з подальшим частковим відновленням у 2025 році, однак без досягнення рівня базового 2023 року за більшістю показників.

Таблиця 2.1

Основні фінансово-економічні показники діяльності ТОВ «Техно-Буд Сервіс»
за 2023-2025 роки, тис. грн

Показник	2023 рік	2024 рік	2025 рік	Відхилення звітної періоду (+,-) до		Відсоткове вираження відхилення 2025 рік відносно 2024 року
				2023 року	2024 року	
1	2	3	4	5	6	7
Чистий дохід від реалізації	98 434,4	71 898,2	75 065,7	-26 536,2	+3 167,5	+4,40
Інші операційні доходи	2 851,9	7 287,1	7 746,1	+4 435,2	+459,0	+6,30
Разом доходи	101 286,3	79 185,3	82 811,8	-22 101,0	+3 626,5	+4,58
Собівартість реалізації	91 296,9	65 264,2	67 427,4	-26 032,7	+2 163,2	+3,31
Інші операційні витрати	5 261,5	12 500,1	12 695,7	+7 238,6	+195,6	+1,56

1	2	3	4	5	6	7
Разом витрати	96 558,4	77 788,4	80 144,0	-18 770,0	+2 355,6	+3,03
Чистий прибуток, тис. грн	3 876,9	886,3	2 258,5	-2 990,6	-77,14	+1 372,2
Валова рентабельність, %	7,26	9,23	10,18	+1,97 в.п.	-	+0,95 в.п.
Рентабельність продажів, %	3,94	1,23	3,01	-2,71 в.п.	-	+1,78 в.п.

* Джерело побудоване на основі фінансової звітності та балансу ТОВ «ТЕХНО-БУД СЕРВІС», яке наведено в Додатках Д, Е, Ж

Дані табл. 2.1 свідчать про суттєву нестабільність фінансових результатів ТОВ «Техно-Буд Сервіс» упродовж 2023-2025 років. Найбільш відчутні зміни відбулися у сфері формування доходів підприємства. Так, чистий дохід від реалізації у 2024 році скоротився на 26 536,2 тис. грн, або на 26,96%, порівняно з попереднім роком і становив 71 898,2 тис. грн. Таке зниження може бути пов'язане зі скороченням обсягів будівельних робіт, зменшенням кількості замовлень, відтермінуванням реалізації інвестиційних проєктів та загальним уповільненням економічної активності в умовах воєнного стану. У 2025 році підприємству вдалося частково відновити обсяги реалізації, внаслідок чого чистий дохід зріс на 3 167,5 тис. грн, або на 4,40%, до 75 065,7 тис. грн. Незважаючи на позитивну тенденцію, показник залишався на 23,7% нижчим за рівень 2023 року, що свідчить про неповне відновлення ринкових позицій підприємства.

На фоні скорочення основної виручки спостерігалось суттєве зростання інших операційних доходів. У 2024 році вони збільшилися на 4 435,2 тис. грн, або на 155,52%, а у 2025 році - ще на 6,30%. У результаті їх обсяг зріс майже у 2,7 раза порівняно з 2023 роком. Це свідчить про посилення ролі додаткових джерел надходжень у формуванні загального фінансового результату підприємства. Однак така тенденція не може розглядатися як повноцінна компенсація втрат від основної діяльності, оскільки стабільність функціонування підприємства насамперед залежить від результатів реалізації

основних видів робіт і послуг.

Загальна сума доходів підприємства у 2024 році зменшилася на 22 101,0 тис. грн, або на 21,82%, що є прямим наслідком значного падіння виручки від реалізації. У 2025 році доходи збільшилися на 4,58%, проте не досягли рівня 2023 року. Це свідчить про те, що процес відновлення ділової активності відбувається поступово та потребує додаткових заходів щодо розширення клієнтської бази й залучення нових замовлень.

Аналіз витрат демонструє дещо іншу динаміку. Собівартість реалізованої продукції у 2024 році скоротилася на 28,51%, тобто швидше, ніж чистий дохід від реалізації. Це є позитивною тенденцією, оскільки свідчить про здатність підприємства адаптувати виробничі витрати до скорочення обсягів діяльності. У 2025 році собівартість зросла лише на 3,31%, тоді як дохід збільшився на 4,40%, що також позитивно характеризує систему управління виробничими витратами.

Підтвердженням підвищення ефективності виробничої діяльності є зростання валової рентабельності. Якщо у 2023 році на кожну гривню чистого доходу підприємство отримувало 7,26 коп. валового прибутку, то у 2024 році цей показник зріс до 9,23 коп., а у 2025 році - до 10,18 коп. Таким чином, за три роки валова рентабельність збільшилася майже на 3 відсоткові пункти. Це свідчить про покращення контролю за виробничими витратами, оптимізацію використання матеріальних ресурсів та підвищення ефективності виконання робіт.

Водночас позитивні зміни на рівні валового прибутку не трансформувалися у відповідне зростання кінцевого фінансового результату через суттєве збільшення інших операційних витрат. У 2024 році їхній обсяг зріс на 7 238,6 тис. грн, або на 137,58%, і досягнув 12 500,1 тис. грн. Таке різке зростання могло бути зумовлене збільшенням адміністративних витрат, витрат на утримання персоналу, резервів, штрафних санкцій, втрат від знецінення активів або інших витрат операційного характеру. Саме ця обставина значною мірою нівелювала позитивний ефект від покращення валової рентабельності та стала ключовою причиною різкого погіршення прибутковості підприємства.

У результаті чистий прибуток у 2024 році скоротився на 2 990,6 тис. грн, або на 77,14%, порівняно з 2023 роком і становив лише 886,3 тис. грн. Такий рівень прибутку є критично низьким для підприємства даного масштабу діяльності та свідчить про значне зниження ефективності господарювання. У 2025 році чистий прибуток зріс до 2 258,5 тис. грн, що на 154,82% більше, ніж у попередньому році. Однак навіть за таких темпів відновлення підприємству не вдалося досягти результату 2023 року.

Аналогічну тенденцію демонструє і рентабельність продажів. У 2023 році на кожну гривню реалізованої продукції підприємство отримувало 3,94 коп. чистого прибутку, тоді як у 2024 році цей показник скоротився до 1,23 коп. Зниження на 2,71 відсоткового пункту свідчить про істотне погіршення ефективності діяльності та зростання витратного навантаження. У 2025 році рентабельність продажів підвищилася до 3,01%, що відображає покращення фінансових результатів, однак її значення залишалось нижчим за рівень 2023 року.

Проведений аналіз фінансових результатів дозволив оцінити ефективність господарської діяльності ТОВ «Техно-Буд Сервіс» та виявити основні тенденції формування доходів, витрат і прибутку. Однак результати діяльності підприємства значною мірою залежать від наявного ресурсного потенціалу, структури активів та джерел їх фінансування. Саме тому для комплексної оцінки фінансового стану підприємства доцільно дослідити динаміку та структуру його майна і капіталу.

Аналіз активів і пасивів дозволяє оцінити зміни в обсягах господарських ресурсів, визначити особливості їх розміщення та джерела формування, а також встановити рівень фінансової стійкості та ліквідності підприємства. Основні результати такого аналізу наведено у табл. 2.2 (Додаток А).

Дані свідчать про поступове скорочення масштабів діяльності ТОВ «Техно-Буд Сервіс» упродовж 2023-2025 років, що проявляється у зменшенні загальної вартості активів підприємства. Так, валюта балансу скоротилася зі 134 476,4 тис. грн у 2023 році до 112 007,2 тис. грн у 2024 році та 95 664,7 тис. грн у

2025 році. Загалом за досліджуваний період активи підприємства зменшилися на 38 811,7 тис. грн, або на 28,86%. Така тенденція свідчить про скорочення обсягів господарської діяльності, зниження потреби у виробничих ресурсах та часткове вивільнення капіталу з обороту в умовах зменшення обсягів реалізації.

У структурі активів переважають оборотні активи, частка яких протягом аналізованого періоду зросла з 80,4% до 83,9%. Відповідно частка необоротних активів поступово скорочувалася. Вартість необоротних активів у 2024 році зменшилася на 20,95%, а у 2025 році ще на 26,33%, досягнувши 15 391,8 тис. грн. Така динаміка може бути наслідком амортизаційного зносу основних засобів, вибуття окремих активів або відсутності значних інвестицій у модернізацію матеріально-технічної бази. З одного боку, це дозволяє зменшити потребу у капітальних вкладеннях, проте з іншого - може негативно впливати на виробничий потенціал підприємства у довгостроковій перспективі.

Оборотні активи також демонструють тенденцію до скорочення, хоча темпи їх зниження є нижчими порівняно з необоротними активами. Їхній обсяг зменшився зі 108 042,4 тис. грн у 2023 році до 80 217,5 тис. грн у 2025 році, або на 25,75%. Водночас окремі складові оборотних активів змінювалися нерівномірно, що свідчить про трансформацію структури оборотного капіталу підприємства.

Особливу увагу привертає динаміка запасів, які у 2024 році зросли на 19,13% і досягли 53 139,8 тис. грн. Збільшення запасів на фоні скорочення доходів від реалізації може свідчити про уповільнення оборотності матеріальних ресурсів та накопичення виробничих запасів унаслідок зниження обсягів виконаних робіт. Фактично частина коштів була тимчасово вилучена з обороту та вкладена у матеріальні ресурси. У 2025 році запаси скоротилися до 41 711,2 тис. грн, що може свідчити про активніше використання накопичених матеріалів у виробничому процесі та покращення управління складськими залишками.

Дебіторська заборгованість за продукцію у 2024 році зменшилася на 24,05%, що є позитивним явищем та може свідчити про прискорення розрахунків із замовниками. Проте вже у 2025 році її обсяг зріс на 21,41%, досягнувши 20

576,1 тис. грн. Така тенденція може бути пов'язана зі збільшенням продажів у кредит або погіршенням платіжної дисципліни контрагентів. Зростання дебіторської заборгованості потребує додаткового контролю, оскільки призводить до відволікання коштів з обороту та може негативно впливати на платоспроможність підприємства.

Показовою є також динаміка грошових коштів та їх еквівалентів. У 2024 році їх залишок зріс на 27,66%, що свідчило про формування певного запасу ліквідності в умовах невизначеності зовнішнього середовища. Однак у 2025 році обсяг грошових коштів скоротився майже удвічі - на 49,21%, до 5 924,4 тис. грн. Це може бути пов'язано з погашенням зобов'язань, фінансуванням поточної діяльності або використанням коштів для підтримання операційної активності підприємства.

На боці пасивів найбільш позитивною тенденцією є стабільне зростання власного капіталу. Його величина збільшилася з 31 086,7 тис. грн у 2023 році до 34 742,2 тис. грн у 2025 році. Джерелом такого зростання виступав нерозподілений прибуток, що свідчить про збереження прибуткової діяльності навіть у складних економічних умовах. У результаті частка власного капіталу у структурі джерел фінансування поступово зростала, що позитивно характеризує рівень фінансової незалежності підприємства.

Довгострокові зобов'язання залишалися стабільними у 2023-2024 роках, однак у 2025 році скоротилися на 38,08%. Водночас найбільш суттєві зміни відбулися у складі поточних зобов'язань, які протягом досліджуваного періоду зменшилися на 37 687,8 тис. грн, або на 41,49%. Зокрема, кредиторська заборгованість за товари, роботи та послуги скоротилася на 21,69%, що свідчить про поступове погашення боргів перед постачальниками та зниження залежності підприємства від зовнішнього короткострокового фінансування.

Таким чином, аналіз майнового стану ТОВ «Техно-Буд Сервіс» свідчить про скорочення масштабів господарської діяльності та вартості активів підприємства, що відбувалося паралельно зі зменшенням обсягів реалізації. Разом з тим позитивними тенденціями є зростання власного капіталу,

скорочення поточних зобов'язань та зниження кредиторської заборгованості, що сприяє зміцненню фінансової стійкості та покращенню платоспроможності підприємства.

Таблиця 2.3

Показники ліквідності та фінансової стійкості ТОВ «Техно-Буд Сервіс» за 2023-2025 рр.

Показник	Норматив	2023 рік	2024 рік	2025 рік	Відхилення звітного періоду (+,-) до	
					2024 року	2025 року
1	2	3	4	5	6	7
Коеф. поточної ліквідності	1,5-2,0	1,19	1,36	1,51	+0,17	+0,15
Коеф. швидкої ліквідності	0,6-0,8	0,70	0,57	0,73	-0,13	+0,16
Коеф. абсолютної ліквідності	$\geq 0,20$	0,10	0,17	0,11	+0,07	-0,06
Чистий оборотний капітал, тис. грн	>0	17 20	24 140	27 067	+6 936	+2 93
Коеф. автономії	$\geq 0,50$	0,23	0,29	0,36	+0,06	+0,07
Фінансовий важіль (ПК/ВК)	-	3,33	2,45	1,75	-0,88	-0,70
Коеф. маневреності власного капіталу	$\geq 0,10$	0,15	0,36	0,56	+0,21	+0,20

*Джерело побудоване на основі фінансової звітності та балансу ТОВ «ТЕХНО-БУД СЕРВІС» за 2023-2025 рр., наведено у Додатках Д, Е, Ж

Дослідження структури активів і джерел їх формування створює основу для оцінювання платоспроможності та фінансової стійкості підприємства. Саме показники ліквідності та фінансової стійкості дають змогу визначити здатність суб'єкта господарювання своєчасно виконувати поточні зобов'язання, підтримувати фінансову рівновагу та забезпечувати безперервність операційної діяльності.

Аналіз показників ліквідності свідчить про поступове покращення платоспроможності ТОВ «Техно-Буд Сервіс» протягом досліджуваного періоду. Зокрема, коефіцієнт поточної ліквідності зріс з 1,19 у 2023 році до 1,36 у 2024 році та 1,51 у 2025 році. Така динаміка обумовлена насамперед випереджаючими темпами скорочення поточних зобов'язань порівняно зі зменшенням оборотних активів. Якщо у 2023 році на кожну гривню короткострокових зобов'язань припадало лише 1,19 грн оборотних активів, то у 2025 році цей показник досяг нижньої межі нормативного значення. Це свідчить про підвищення здатності підприємства погашати поточні борги за рахунок наявних оборотних ресурсів та загалом позитивно характеризує його поточний фінансовий стан.

Позитивна динаміка поточної ліквідності підтверджується також зростанням чистого оборотного капіталу, величина якого збільшилася з 17 204 тис. грн у 2023 році до 27 067 тис. грн у 2025 році. Зростання цього показника свідчить про формування більшого запасу фінансової стійкості та розширення можливостей підприємства фінансувати поточну діяльність без залучення додаткових короткострокових позикових ресурсів. Крім того, позитивне значення чистого оборотного капіталу протягом усього періоду вказує на відсутність дефіциту оборотних коштів.

Разом із тим більш детальну оцінку платоспроможності забезпечує коефіцієнт швидкої ліквідності, який враховує лише найбільш ліквідні складові оборотних активів. У 2024 році його значення знизилося з 0,70 до 0,57, що було наслідком значного збільшення запасів на тлі скорочення обсягів реалізації. Фактично частина оборотних коштів була акумульована у матеріальних ресурсах, які не можуть бути швидко перетворені на грошові кошти для погашення поточних зобов'язань. У 2025 році ситуація покращилася: скорочення запасів та часткове відновлення операційної діяльності сприяли зростанню коефіцієнта до 0,73, що відповідає нормативному діапазону та свідчить про відновлення достатнього рівня ліквідності.

Водночас найпроблемнішим показником залишається коефіцієнт абсолютної ліквідності. Його значення протягом усього досліджуваного періоду

залишалося нижчим за нормативне значення 0,20 і становило 0,101 у 2023 році, 0,174 у 2024 році та 0,111 у 2025 році. Це свідчить про недостатній обсяг вільних грошових коштів для негайного погашення короткострокових зобов'язань. Підвищення показника у 2024 році було обумовлене переважно скороченням поточних зобов'язань та накопиченням коштів на рахунках, тоді як його зниження у 2025 році пов'язане зі скороченням залишків грошових коштів майже на 50%. Таким чином, незважаючи на загальне покращення ліквідності, підприємство все ще залишається вразливим до можливих касових розривів та потребує посилення контролю за рухом грошових потоків.

Оцінка фінансової стійкості підприємства дозволяє визначити, наскільки стабільними є джерела фінансування його діяльності та якою мірою воно залежить від залученого капіталу. Насамперед позитивною є динаміка коефіцієнта автономії, який зріс з 0,231 у 2023 році до 0,290 у 2024 році та 0,363 у 2025 році. Таке зростання стало наслідком одночасного збільшення власного капіталу та скорочення загальної вартості активів і зобов'язань. Хоча нормативного значення 0,50 підприємство ще не досягло, тенденція свідчить про поступове зміцнення фінансової незалежності та зниження ризику втрати платоспроможності у разі несприятливих змін зовнішнього середовища.

Зростання фінансової незалежності підтверджується і динамікою фінансового важеля. Якщо у 2023 році на кожну гривню власного капіталу припадало 3,33 грн залучених коштів, то у 2025 році цей показник скоротився до 1,75 грн. Такі зміни пояснюються насамперед істотним скороченням поточних зобов'язань та кредиторської заборгованості. Зменшення боргового навантаження позитивно впливає на фінансову стійкість підприємства, знижує ризик втрати ліквідності та підвищує його інвестиційну привабливість.

Логічним наслідком зростання власного капіталу та скорочення позикових ресурсів стало суттєве підвищення коефіцієнта маневреності власного капіталу - з 0,150 у 2023 році до 0,557 у 2025 році. Це означає, що дедалі більша частина власних коштів підприємства знаходиться в оборотній формі та може бути оперативно використана для фінансування поточної діяльності. Високий рівень

маневреності підвищує фінансову гнучкість підприємства та його здатність швидко реагувати на зміни ринкового середовища.

Таблиця 2.4

Показники ділової активності ТОВ «Техно-Буд Сервіс» за 2023-2025 рр.

Показник	2023 рік	2024 рік	2025 рік	Відхилення звітного періоду (+,-) до	
				2023 року	2024 року
1	2	3	4	5	6
Оборотність активів, раз	0,73	0,64	0,73	-0,09	+0,09
Оборотність запасів, раз	2,05	1,35	1,76	-0,70	+0,41
Оборотність запасів, дні	178	270	207	+92	-63
Оборотність ДЗ за продукцію, раз	4,41	4,24	3,96	-0,17	-0,28
Оборотність ДЗ за продукцію, дні	83	86	92	+3	+6
Оборотність КЗ за товари, раз	1,93	1,56	1,77	-0,37	+0,21
Оборотність КЗ за товари, дні	189	234	206	+45	-28
Операційний цикл, дні	261	356	299	+95	-57
Фінансовий цикл, дні	72	122	93	+50	-29

*Джерело побудоване на основі фінансової звітності та балансу ТОВ «ТЕХНО-БУД СЕРВІС» за 2023-2025 рр., наведено у Додатках Д, Е, Ж

Поряд із показниками ліквідності та фінансової стійкості важливе значення для оцінки фінансового стану підприємства мають показники ділової активності, які характеризують ефективність використання активів та швидкість їх перетворення у грошові кошти. Саме вони визначають тривалість операційного та фінансового циклів підприємства, а отже, впливають на потребу в оборотному капіталі та рівень ліквідності.

Аналіз даних табл. 2.4 свідчить, що у 2024 році відбулося уповільнення ділової активності підприємства. Зокрема, оборотність активів знизилася з 0,73 до 0,64 раза, що свідчить про менш ефективне використання наявних ресурсів

для формування доходу. У 2025 році показник відновився до рівня 2023 року, що стало наслідком часткового зростання обсягів реалізації при одночасному скороченні активів.

Важливим фактором зміни ділової активності стала динаміка оборотності запасів. У 2024 році тривалість їх обороту зросла зі 178 до 270 днів, що було пов'язано зі збільшенням обсягу запасів на фоні скорочення виручки. Це свідчить про накопичення матеріальних ресурсів та уповільнення їх використання у виробничому процесі. У 2025 році ситуація покращилася: оборотність запасів прискорилося до 207 днів, однак не досягла рівня 2023 року.

Певне погіршення спостерігалось і в управлінні дебіторською заборгованістю. Термін її погашення поступово збільшувався з 83 днів у 2023 році до 92 днів у 2025 році, що свідчить про уповільнення надходження коштів від замовників та додаткове відволікання фінансових ресурсів з обороту.

Водночас підприємство активно використовувало кредиторську заборгованість як джерело фінансування поточної діяльності. Середній строк розрахунків із постачальниками становив 189 днів у 2023 році, зріс до 234 днів у 2024 році та скоротився до 206 днів у 2025 році. Перевищення строків погашення кредиторської заборгованості над строками інкасації дебіторської заборгованості позитивно впливає на ліквідність, оскільки дозволяє підприємству частково фінансувати оборотний капітал за рахунок постачальників.

Сукупний вплив зазначених факторів відобразився на тривалості операційного та фінансового циклів. Операційний цикл у 2024 році подовжився з 261 до 356 днів через уповільнення оборотності запасів і дебіторської заборгованості, а у 2025 році скоротився до 299 днів. Аналогічну динаміку мав і фінансовий цикл, який збільшився з 72 до 122 днів, а потім скоротився до 93 днів. Таким чином, найбільш складною ситуація була у 2024 році, коли значне подовження циклів призвело до тривалішого відволікання коштів в оборот та посилило навантаження на ліквідність підприємства. У 2025 році спостерігалось покращення показників ділової активності, однак їх значення все ще свідчили

про відносно повільний оборот ресурсів та потребу в подальшому підвищенні ефективності управління оборотним капіталом.

2.2. Вплив грошових потоків на фінансову стійкість підприємства

Оскільки ТОВ «Техно-Буд Сервіс» формує фінансову звітність за спрощеною формою відповідно до НП(С)БО 25, Звіт про рух грошових коштів (форма № 3 або № 3-н) до складу обов'язкової звітності підприємства не входить. У зв'язку з цим для оцінки грошових потоків у розрізі видів діяльності застосовано непрямий метод, який передбачає коригування чистого прибутку на величину негрошових статей та змін у складі оборотного капіталу і зобов'язань.

Сума амортизаційних відрахувань визначена на підставі зміни накопиченої амортизації основних засобів, зафіксованої у балансі: у 2023 році - 3 894,9 тис. грн, у 2024 році - 5 331,9 тис. грн (зростання обумовлене збільшенням первісної вартості активів внаслідок завершення капітальних інвестицій), у 2025 році - 6 179,9 тис. грн.

Інвестиційний грошовий потік (ІГП) оцінений як зміна балансової вартості необоротних активів з урахуванням нарахованої амортизації. Фінансовий грошовий потік (ФГП) визначений виходячи зі змін у величині зареєстрованого та додаткового капіталу (зміни відсутні), а також довгострокових зобов'язань. Зведені результати розрахунку представлено в табл. 2.5 (Додаток Б).

Результати розрахунків, наведені у табл.2.5, 1 свідчать про принципово різну природу грошових потоків ТОВ «Техно-Буд Сервіс» у різні роки досліджуваного періоду. У 2023 та 2025 роках операційний грошовий потік є суттєво позитивним - 10 788,6 та 10 032,5 тис. грн відповідно, що в обох випадках перевищує чистий прибуток у 2,78 та 4,44 рази. Це означає, що реальна генерація операційних коштів є значно вищою за бухгалтерський прибуток - насамперед завдяки значній амортизаційній складовій та позитивному впливу скорочення дебіторської заборгованості і зростання кредиторської у 2023 році, а також суттєвому вивільненню запасів у 2025 році.

Відмінно інша ситуація склалась у 2024 році: незважаючи на додатний чистий прибуток (886,3 тис. грн), операційний грошовий потік є від'ємним - (-1 797,1 тис. грн). Основними чинниками такого результату стало різке накопичення запасів (-8 532,2 тис. грн) при одночасному скороченні кредиторської заборгованості (-4 851,6 тис. грн). Фактично у 2024 році підприємство «проїло» значну частину ліквідних ресурсів на формування запасів та виплату кредиторської заборгованості, не отримавши відповідного приросту виручки. Від'ємний ОГП є найбільш тривожним сигналом з точки зору фінансової стійкості, оскільки свідчить про те, що операційна діяльність не лише не генерує, а поглинає грошові ресурси.

Не менш важливим для комплексної оцінки є аналіз інвестиційних та фінансових грошових потоків підприємства, які разом з операційним грошовим потоком формують загальний чистий грошовий потік та визначають реальну зміну залишку грошових коштів на рахунках підприємства.

Інвестиційний грошовий потік (ІГП) розраховано як зміну балансової вартості необоротних активів з урахуванням амортизації, що дозволяє оцінити співвідношення між вибуттям активів та капітальними інвестиціями. У 2023 році ІГП становив -7 701,0 тис. грн, що свідчить про активну інвестиційну діяльність і суттєве перевищення придбання необоротних активів над амортизацією (3 894,9 тис. грн). Це формувало значний відтік коштів, який, однак, був профінансований за рахунок позитивного операційного потоку (10 788,6 тис. грн), що підтверджує здатність підприємства до самофінансування розвитку. У 2024 році ІГП набув незначного позитивного значення (+206,7 тис. грн), що свідчить про практичне згорання інвестиційної активності та переважання вибуття активів над їх оновленням. Така пасивна позиція була зумовлена від'ємним операційним потоком і необхідністю підтримання ліквідності. У 2025 році ІГП знову став від'ємним (-676,3 тис. грн), що вказує на обережне відновлення капітальних вкладень, хоча їхній масштаб залишався обмеженим через нестабільність операційної діяльності.

Застосовуючи зазначену методику до даних ТОВ «Техно-Буд Сервіс», розраховано систему показників якості та достатності грошових потоків за 2023-2025 роки, яку представлено в табл. 2.6.

Таблиця 2.6

Показники якості та достатності грошових потоків ТОВ «Техно-Буд Сервіс» за 2023-2025 рр.

Показник	Норматив	2023	2024	2025	Відх. 24/23	Відх. 25/24
1	2	3	4	5	6	7
ОГП, тис. грн	-	+10 788,6	-1 797,1	+10 032,5	-12 585,7	+11 829,6
ІГП, тис. грн	-	-7 701,0	+206,7	-676,3	+7 907,7	-883,0
ФГП, тис. грн	-	+913,0	+510,7	-4 779,4	-402,3	-5 290,1
Коеф. якості ЧП (ОГП/ЧП)	$\geq 1,0$	2,78	-2,03	4,44	-4,81	+6,47
Рентабельність за ОГП, %	>0	10,65	-2,27	12,11	-12,92 в.п.	+14,38 в.п.
Коеф. покриття ПЗ (ОГП/ПЗ)	$\geq 0,40$	0,119	-0,027	0,189	-0,146	+0,216
Коеф. покриття сук. боргу (ОГП/(ДЗ+ПЗ))	$\geq 0,10$	0,104	-0,023	0,165	-0,127	+0,188
Вільний ГП (FCF), тис. грн	>0	+3 087,6	-1 590,4	+9 356,2	-4 678,0	+10 946,6
Коеф. самофінансування (ОГП/Активи)	>0	0,080	-0,016	0,105	-0,096	+0,121
Коеф. реінвестування (ІГП/ОГП)	0,2-0,5	0,714	н/з	0,067	-	-0,647
Строк погашення боргу (роки)	$<5,0$	9,58	н/з	6,07	-	-3,51
CashROA, %	>0	8,82	-1,46	9,66	-10,28 в.п.	+11,12 в.п.
CashROE, %	>0	37,60	-5,65	29,85	-43,25 в.п.	+35,50 в.п.

*Джерело побудоване на основі фінансової звітності та балансу ТОВ «ТЕХНО-БУД СЕРВІС» за 2023-2025 рр., наведено у Додатках Д, Е, Ж

Аналіз показників табл. 2.6 дозволяє зробити низку важливих висновків. По-перше, коефіцієнт якості чистого прибутку у 2023 та 2025 роках суттєво перевищує одиницю - 2,78 та 4,44 відповідно, - що є однозначно позитивною характеристикою: підприємство заробляє більше «грошового» прибутку, ніж

фіксує бухгалтерський облік. Це свідчить про те, що частина операційних грошових надходжень акумулюється у формі амортизаційного фонду, що в перспективі може слугувати джерелом фінансування оновлення матеріально-технічної бази. У 2024 році від'ємне значення коефіцієнта (-2,03) свідчить про кризовий характер грошового потоку: при наявності облікового прибутку підприємство реально витрачало грошові кошти.

По-друге, рентабельність за операційним грошовим потоком у 2023 та 2025 роках становила 10,65% та 12,11%, що є прийнятними значеннями для будівельної галузі, де характерне функціонування при обмеженій маржі. Від'ємне значення у 2024 році (-2,27%) означає, що на кожну гривню доходу підприємство фактично витрачало на 2,27 коп. більше, ніж отримувало грошових надходжень від операційної діяльності.

По-третє, коефіцієнт покриття поточних зобов'язань операційним грошовим потоком є критично низьким протягом усього аналізованого періоду: 0,119, від'ємне та 0,189 - при нормативі не нижче 0,4. Це означає, що навіть у сприятливі роки (2023 та 2025) підприємство здатне покрити операційним потоком лише близько 12-19% своїх поточних зобов'язань. Решта покривається або за рахунок вивільнення оборотних активів, або за рахунок рефінансування кредиторської заборгованості. Це є структурним ризиком, що зберігається навіть при позитивній динаміці показника у 2025 році.

По-четверте, вільний грошовий потік ($FCF = ОГП + ІГП$) у 2023 та 2025 роках є позитивним - 3 087,6 та 9 356,2 тис. грн відповідно, - що свідчить про здатність підприємства фінансувати інвестиційну діяльність за рахунок операційних надходжень і мати залишок вільних коштів. Від'ємний FCF у 2024 році (-1 590,4 тис. грн) означає, що в цьому році інвестиційна діяльність не здійснювалась ($ІГП = +206,7$ тис. грн - незначне вивільнення від продажу активів), однак від'ємний ОГП поглинав ресурси.

По-п'яте, строк погашення сукупного боргу з операційного потоку суттєво перевищує прийнятні межі: 9,58 та 6,07 років у 2023 та 2025 роках відповідно (норматив - до 5 років). Хоча у 2025 році показник поліпшився майже на 3,5 року,

він все ще вказує на недостатній рівень операційного потоку відносно загального обсягу зобов'язань. Позитивна динаміка пояснюється одночасним зростанням ОГП та скороченням зобов'язань.

Чистий грошовий потік підприємства (ЧГП) у 2023–2025 роках демонструє високу волатильність і чітку залежність від коливань операційної діяльності. У 2023 році він мав позитивне значення завдяки сильному операційному грошовому потоку, що забезпечило загальне перевищення над інвестиційним і помірним фінансовим відтоком. Це свідчить про фінансово збалансований рік, коли підприємство не лише генерувало достатній обсяг грошових ресурсів, але й мало змогу спрямовувати їх на інвестиційні цілі та частково - на обслуговування зобов'язань.

У 2024 році ЧГП різко погіршився і набув від'ємного значення, що є наслідком суттєвого падіння операційного грошового потоку та загального порушення внутрішньої фінансової рівноваги. Попри відносно невеликі інвестиційні витрати та помірний фінансовий приплив, їх було недостатньо для компенсації операційного дефіциту. У результаті підприємство перейшло в стан чистого відтоку грошових ресурсів, що свідчить про кризовий характер фінансових процесів у цьому році.

У 2025 році ситуація суттєво покращилась: ЧГП знову став позитивним, що відображає відновлення операційної спроможності підприємства генерувати грошові надходження. Попри значний відтік коштів у межах фінансової діяльності (погашення зобов'язань) та помірні інвестиційні витрати, саме високий операційний результат забезпечив загальний позитивний баланс грошових потоків. Це свідчить про повернення підприємства до траєкторії фінансової стабілізації.

Показовим є також аналіз коефіцієнта реінвестування ($|ІГП|/ОГП$): у 2023 році його значення становило 0,714, що виходить за межі оптимального діапазону (0,2–0,5) та свідчить про надмірне відволікання операційних ресурсів на інвестиційні потреби. У 2025 році значення різко знизилось до 0,067, опустившись нижче нормативної межі, що відображає мінімальну інвестиційну

активність підприємства на тлі відновлення операційного потоку. Така динаміка вказує на відсутність збалансованої інвестиційної політики: підприємство або надмірно інвестує, або практично утримується від капітальних вкладень, що у перспективі може негативно позначитись на оновленні матеріально-технічної бази та конкурентоспроможності.

Загальний грошовий потік підприємства (сукупний рух коштів за операційною, інвестиційною та фінансовою діяльністю) повторює аналогічну динаміку: у 2023 році формується суттєвий позитивний результат, що забезпечує приріст грошових коштів і підтверджує ефективність господарської діяльності. У 2024 році спостерігається негативний загальний потік, який відображає дефіцит ліквідності та переважання відтоку над надходженнями. У 2025 році знову фіксується позитивний загальний результат, що свідчить про відновлення здатності підприємства генерувати грошові ресурси та поступове відновлення фінансової рівноваги.

Фінансова стійкість і грошові потоки перебувають у тісному взаємозв'язку: рівень фінансової стійкості визначає можливості формування грошових потоків, а їх достатність забезпечує платоспроможність і виконання зобов'язань підприємства. Для оцінки цього взаємозв'язку розраховано відповідні показники, наведені в табл. 2.7 (Додаток В).

Перший аспект стосується впливу операційного грошового потоку на формування власного капіталу. Протягом 2023-2025 рр. власний капітал зростав виключно за рахунок нерозподіленого прибутку (+1 397,0 тис. грн у 2024 р. та +2 258,5 тис. грн у 2025 р.), однак показник ОГП/ВК (34,70% у 2024 р. та 28,88% у 2025 р.) свідчить, що значна частина операційних потоків спрямовувалась не на його приріст, а на погашення зобов'язань. Це підтверджується суттєвим скороченням поточних зобов'язань (-41,5% за період), що, у свою чергу, зумовило підвищення коефіцієнта автономії та зниження фінансового важеля.

Другий аспект пов'язаний із впливом на ліквідність через зміну оборотного капіталу. Власний оборотний капітал збільшився з 4 652,7 тис. грн до 19 350,4 тис. грн, що є результатом скорочення зобов'язань і часткового вивільнення

фінансових ресурсів з обороту. Водночас коефіцієнт покриття запасів зріс з 0,386 до 0,650, але не досяг нормативного рівня, що вказує на збереження часткової залежності від кредиторського фінансування.

Третій аспект - співвідношення рентабельності за прибутком і за грошовим потоком. Показники CashROA перевищують традиційні ROA (8,82% проти 3,17% у 2023 р. та 9,66% проти 2,18% у 2025 р.), що пояснюється впливом амортизації у структурі операційного потоку. Водночас у 2024 р. зафіксовано від'ємний CashROA (-1,46%) при позитивному ROA, що свідчить про погіршення управління оборотним капіталом і розрив між прибутковістю та реальним рухом грошових коштів.

Узагальнюючи результати аналізу взаємозв'язку грошових потоків і фінансової стійкості ТОВ «Техно-Буд Сервіс», слід виділити кілька ключових закономірностей. По-перше, встановлено суттєвий розрив між бухгалтерським прибутком і реальними грошовими потоками, зумовлений специфікою будівельної галузі та структурою оборотного капіталу. У 2024 році цей розрив набув критичного характеру (від'ємний ОГП при позитивному ЧП), тоді як у 2023 та 2025 роках операційний грошовий потік суттєво перевищував чистий прибуток, що пояснюється значною амортизаційною складовою та особливостями управління оборотними активами.

По-друге, грошові потоки стали визначальним фактором покращення структури капіталу підприємства. Спрямування коштів на погашення зобов'язань (-37 687,8 тис. грн за період) забезпечило зростання коефіцієнта автономії, зниження фінансового важеля та чотириразове збільшення власного оборотного капіталу, що свідчить про поступове зміцнення фінансової незалежності.

По-третє, зберігається проблема недостатньої ліквідності та обмеженої здатності покривати зобов'язання операційним грошовим потоком. Його рівень залишається недостатнім, а тривалі строки погашення боргів (понад 200 днів) формують залежність підприємства від комерційного кредиту постачальників, що підвищує ризики платоспроможності.

Окрім зазначених закономірностей, важливо відзначити позитивну тенденцію у динаміці коефіцієнта самофінансування (ОГП/Активи): його зростання з 0,080 у 2023 році до 0,105 у 2025 році свідчить про поступове підвищення здатності підприємства фінансувати приріст активів за рахунок внутрішньо згенерованих грошових ресурсів без залучення зовнішніх джерел. Водночас абсолютні значення показника залишаються відносно невисокими, що вказує на збереження обмеженого потенціалу самофінансування та необхідність формування стратегічного резерву ліквідності для забезпечення операційної гнучкості підприємства в умовах нестабільного середовища.

По-четверте, 2025 рік характеризується найбільш збалансованим співвідношенням грошових потоків і фінансової стійкості: позитивний ОГП, зростання вільного грошового потоку та покращення структури капіталу. Водночас зниження ефективності використання власного капіталу (CashROE) свідчить про ефект «розмивання» результативності при розширенні фінансової бази.

У цілому аналіз підтверджує, що грошові потоки є ключовим фактором фінансової стійкості підприємства. Пріоритетами подальшого управління є скорочення операційного циклу, підвищення ліквідності оборотних активів і зменшення залежності від позикового капіталу.

РОЗДІЛ 3

НАПРЯМИ ОПТИМІЗАЦІЇ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ ТОВ «ТЕХНО-БУД СЕРВІС»

3.1. Проблеми управління грошовими потоками та їх вплив на фінансову стійкість підприємства

Управління грошовими потоками ТОВ «Техно-Буд Сервіс» характеризується системними деформаціями, що призводять до періодичних касових криз та вимушеного залучення дорогого короткострокового кредитування. На відміну від традиційних виробничих компаній, будівельне підприємство функціонує в умовах глибокої часової асиметрії між виникненням видатків та надходженням доходів. Це означає, що компанія неминуче перебуває в стані касового дефіциту протягом значної частини свого операційного циклу.

На практиці ця проблема розгортається наступним чином. Коли компанія розпочинає виконання будівельного контракту, вона миттєво несе видатки: закупівля матеріалів (цегла, бетон, металеві конструкції, ізоляція), оплата праці робітників, розрахунки з субпідрядниками за їхні послуги (електромонтажні роботи, сантехніка, опалювальні системи). Протягом перших двох-трьох тижнів проекту видатки накопичуються експоненціально, оскільки одночасно потрібно фінансувати матеріали, оплачувати робітників, вносити авансові платежі субпідрядникам. Тоді як замовник, згідно типового будівельного контракту, здійснює перший платіж лише через 45-60 днів після початку робіт. Нерідко умови передбачають, що платіж залежить від формальної приймально-передавальної акти, що може затримуватися на додаткові 10-14 днів через перевірки та корекції.

Аналіз практики управління грошовими потоками ТОВ «Техно-Буд Сервіс» дозволив виявити низку системних проблем, які суттєво знижують якість фінансового менеджменту та негативно позначаються на платоспроможності й

ліквідності компанії. Означені проблеми можна згрупувати за кількома основними напрямками: структурними, організаційними та аналітичними.

Першою та найбільш вагомою проблемою є незбалансованість вхідних і вихідних грошових потоків у часі - так звані касові розриви. За результатами проведеного аналізу встановлено, що підприємство систематично стикається із ситуаціями, коли поточні зобов'язання перед постачальниками, субпідрядниками та персоналом настають раніше, ніж надходять кошти від замовників. Це явище є типовим для будівельного комплексу, де договори передбачають поетапну оплату або постоплату за фактом виконання робіт. Так, за умовами типових будівельних контрактів в Україні, оплата першого етапу надходить у середньому через 45-60 днів після початку робіт, тоді як витрати на матеріали та оплату праці виникають уже в перші 2-3 тижні.

Касові розриви змушують підприємство вдаватися до залучення короткострокових банківських кредитів або відстрочення розрахунків із власними контрагентами, що веде до зростання фінансових витрат та погіршення ділової репутації.

Паралельно з касовими розривами компанія стикається з серйозною проблемою управління дебіторською заборгованістю. Замовники послідовно затримують платежі понад договірні строки. На практиці це виглядає так: контракт передбачає платіж за перший етап у визначену дату, але замовник платить на 10-15 днів пізніше. Частина замовників платять ще пізніше - на 30-60 днів після настання строку.

Простроченої дебіторської заборгованості становить 25-30%, що у грошовому вираженні означає 7-8 млн грн, які циркулюють у боржників замість компанії. Ця готівка не лише відсутня в розпорядженні компанії для фінансування поточної діяльності, але й змушує компанію залучати додатковий кредит.

Міжнародна практика свідчить, що ефективним інструментом скорочення дебіторської заборгованості є система скорингу контрагентів, поширена у країнах Західної Європи та США. Такі системи передбачають комплексну оцінку

потенційних і наявних клієнтів за критеріями фінансової стійкості, платіжної дисципліни, кредитної історії, репутації на ринку, тривалості співпраці та ризику банкрутства. За результатами оцінки кожному контрагенту присвоюється певний рейтинг, на основі якого встановлюються кредитні ліміти, строки відстрочки платежу та умови співпраці.

У міжнародній практиці також активно використовуються спеціалізовані інформаційні системи та бази даних, зокрема Dun & Bradstreet, Creditsafe, Experian Business та Coface, які дозволяють оперативно отримувати інформацію про фінансовий стан контрагентів і прогнозувати ймовірність прострочення платежів. Підприємства регулярно переглядають рейтинги клієнтів і коригують умови кредитування залежно від зміни рівня ризику.

Крім скорингу, ефективним механізмом управління дебіторською заборгованістю є впровадження політики диференційованих умов оплати. Надійним клієнтам може надаватися стандартна відстрочка платежу, тоді як для контрагентів із підвищеним ризиком застосовуються часткова передоплата, скорочені терміни розрахунків або банківські гарантії. У багатьох європейських компаніях поширеною практикою є надання знижок за дострокову оплату рахунків (наприклад, 2% знижки за оплату протягом 10 днів замість стандартних 30 днів), що стимулює клієнтів швидше здійснювати платежі та покращує оборотність коштів.

Додатково для прискорення надходження грошових коштів застосовуються інструменти факторингу та страхування дебіторської заборгованості. Факторинг дозволяє підприємству отримати більшу частину коштів відразу після виставлення рахунку шляхом продажу дебіторської заборгованості фінансовій установі, а страхування кредитних ризиків забезпечує компенсацію збитків у разі неплатоспроможності контрагента. Такі механізми особливо поширені серед компаній Європейського Союзу, де вони використовуються як складова комплексної системи управління оборотним капіталом.

Для досліджуваного підприємства доцільним є впровадження автоматизованої системи моніторингу дебіторської заборгованості з поділом

клієнтів на групи ризику, встановленням індивідуальних кредитних лімітів, регулярним контролем строків погашення боргу та застосуванням фінансових стимулів для своєчасної оплати. Реалізація таких заходів дозволить скоротити частку простроченої дебіторської заборгованості, прискорити оборотність коштів, зменшити потребу у зовнішньому фінансуванні та підвищити фінансову стійкість підприємства.

Наступною проблемою є надмірна концентрація вхідних грошових потоків. Аналіз структури доходів ТОВ «Техно-Буд Сервіс» виявив критичну залежність від вузького кола замовників - 2-3 великих клієнтів формують переважну частку надходжень. Це є системним ризиком, відомим у фінансовому менеджменті як «ризик концентрації». У разі втрати одного з ключових замовників, скорочення обсягів його замовлень або затримки платежів підприємство може зіткнутися зі значним зменшенням доходів, дефіцитом грошових коштів та погіршенням фінансової стійкості.

Для зниження ризику концентрації міжнародна практика рекомендує насамперед диверсифікацію клієнтської бази. Підприємству доцільно активізувати пошук нових замовників у суміжних галузях економіки, розширювати географію діяльності та брати участь у державних і комерційних тендерах. Одним із ефективних інструментів є впровадження системи управління взаємовідносинами з клієнтами (CRM), що дозволяє систематизувати роботу з потенційними замовниками та підвищити результативність продажів.

Важливим напрямом є встановлення внутрішніх нормативів щодо максимально допустимої частки одного клієнта в загальному обсязі доходів. У міжнародній практиці вважається доцільним, щоб жоден контрагент не забезпечував понад 20–25% загального виторгу підприємства [38]. Перевищення цього показника потребує реалізації заходів щодо залучення нових клієнтів та диверсифікації джерел доходів.

Крім того, компанії варто розширювати перелік послуг і напрямів діяльності, що дозволить залучати нові сегменти споживачів та зменшити залежність від окремих великих контрактів. Ефективним рішенням може стати

розвиток довгострокових партнерських відносин із середніми та малими замовниками, які хоча й формують менші обсяги доходів, але забезпечують стабільність грошових потоків і знижують ризик різких коливань виручки.

Доцільним також є впровадження системи регулярного моніторингу концентрації клієнтської бази із використанням коефіцієнтів концентрації та ABC-аналізу. Це дозволить своєчасно виявляти надмірну залежність від окремих контрагентів і приймати управлінські рішення щодо збалансування структури доходів. Реалізація зазначених заходів сприятиме підвищенню фінансової стійкості підприємства, стабілізації грошових потоків та зниженню ризиків втрати доходів у майбутньому.

Додатковою проблемою є управління виробничими запасами. У 2024 році при скороченні доходів на 27 млн грн запаси зросли на 8,5 млн грн. Це означає, що матеріали накопичилися на складі без плану їх використання. Матеріали перебувають на складі в середньому 270 днів перед використанням, тобто готівка, яка могла б бути використана для покриття касових розривів, замерзла у матеріальних активах, що не генерують дохід. Така ситуація призводить до зниження оборотності оборотного капіталу, збільшення витрат на зберігання та погіршення ліквідності підприємства.

Міжнародна практика управління запасами свідчить, що одним із найбільш ефективних підходів є впровадження системи планування потреб у матеріалах, яка дозволяє синхронізувати закупівлі з виробничими потребами та уникати надлишкового накопичення ресурсів. Такі системи широко застосовуються підприємствами Європейського Союзу, США та Японії й забезпечують автоматизований контроль рівня запасів на основі прогнозів попиту та виробничих планів.

Значного поширення також набула концепція Just-in-Time (далі - JIT), розроблена японськими компаніями, відповідно до якої матеріали постачаються безпосередньо перед моментом їх використання у виробничому процесі. Це дозволяє мінімізувати обсяг складських запасів, прискорити оборотність капіталу та скоротити витрати на зберігання. Хоча повне впровадження JIT в

умовах українського ринку може бути ускладнене нестабільністю логістичних ланцюгів, окремі елементи цієї системи можуть бути успішно використані підприємством.

Додатковим інструментом оптимізації є проведення ABC- та XYZ-аналізу запасів. ABC-аналіз дозволяє визначити найбільш цінні групи матеріалів, які формують основну частину вартості запасів, а XYZ-аналіз – оцінити стабільність їх споживання. На основі результатів такого аналізу підприємство може встановлювати різні норми запасів для окремих категорій матеріалів та уникати надмірного накопичення ресурсів із низькою оборотністю.

Для ТОВ «Техно-Буд Сервіс» доцільним є перегляд політики закупівель із переходом до планування на основі фактичного портфеля замовлень, впровадження системи мінімальних і максимальних залишків, регулярний моніторинг показників оборотності запасів та проведення щоквартального аналізу складських залишків. Крім того, необхідно реалізувати надлишкові або повільно оборотні запаси, що дозволить вивільнити частину оборотного капіталу та спрямувати його на фінансування поточної діяльності. Реалізація зазначених заходів сприятиме скороченню періоду зберігання матеріалів, підвищенню ефективності використання оборотних коштів та покращенню фінансової стійкості підприємства.

3.2. Рекомендації щодо оптимізації грошових потоків та зміцнення фінансової стійкості

У сучасних умовах нестабільного економічного середовища ефективне управління грошовими потоками є одним із ключових чинників забезпечення фінансової стійкості підприємства. Для будівельних компаній ця проблема є особливо актуальною, оскільки їх діяльність характеризується значною тривалістю виробничого циклу, високою залежністю від своєчасності розрахунків із замовниками, а також значними обсягами дебіторської заборгованості та запасів.

У результаті дослідження фінансового стану ТОВ «Техно-Буд Сервіс» було виявлено низку системних проблем, зокрема значні касові розриви, високий рівень простроченої дебіторської заборгованості, концентрацію доходів на обмеженій кількості замовників та неефективне управління виробничими запасами. Сукупність цих факторів негативно впливає на ліквідність підприємства, збільшує потребу у залученні зовнішнього фінансування та підвищує фінансові ризики.

З огляду на виявлені проблеми, оптимізація грошових потоків ТОВ «Техно-Буд Сервіс» має здійснюватися за кількома взаємопов'язаними напрямками. Розроблені рекомендації ґрунтуються як на теоретичних положеннях фінансового менеджменту, так і на конкретних прикладах із практики провідних будівельних компаній світу.

Базовим елементом запропонованої системи фінансового управління є впровадження тижневого платіжного календаря як ключового інструменту оперативного планування та контролю грошових потоків підприємства. У міжнародній практиці корпоративних фінансів, зокрема в компаніях Європейського Союзу та США, платіжний календар є невід'ємною складовою системи treasury management (казначейського управління), яка охоплює управління ліквідністю, короткостроковими фінансовими позиціями та платіжною дисципліною в режимі реального часу. У великих корпораціях він інтегрується в ERP- та TMS-системи (Treasury Management Systems), що дозволяє автоматизувати збір даних з усіх підрозділів і банківських рахунків та формувати єдину картину руху грошових коштів [36].

Сутність тижневого платіжного календаря полягає у побудові деталізованого прогнозу всіх очікуваних грошових надходжень і витрат у короткостроковому горизонті з розбивкою по днях або тижнях. При цьому в міжнародній практиці особлива увага приділяється пріоритизації платежів, яка базується на їх критичності для безперервності діяльності підприємства. Зазвичай виділяють обов'язкові платежі (заробітна плата, податки, критичні

постачання), операційні витрати та дискреційні витрати, які можуть бути перенесені або оптимізовані у разі дефіциту ліквідності. Такий підхід дозволяє формувати багаторівневу структуру управління грошовими потоками, де кожна категорія витрат має різний рівень гнучкості.

Ключовою перевагою платіжного календаря є перехід від постфактумного (реактивного) управління ліквідністю до превентивного підходу, який широко застосовується у міжнародних корпораціях. У традиційній моделі підприємство реагує на вже виниклі касові розриви, тоді як у сучасній моделі treasury management можливі дефіцити грошових коштів прогнозуються заздалегідь на основі аналізу майбутніх надходжень, історичних даних та контрактних зобов'язань. Це дозволяє завчасно ідентифікувати періоди негативного cash flow gap та розробити сценарні рішення для їх покриття.

У результаті впровадження такого інструменту підприємство отримує можливість більш гнучко управляти строками платежів, здійснювати їх оптимальне перенесення у межах договірних умов, а також вести проактивні переговори з контрагентами щодо реструктуризації зобов'язань. У міжнародній практиці це часто реалізується через концепцію cash flow forecasting, яка передбачає не лише планування, а й моделювання декількох сценаріїв розвитку ліквідності (базового, оптимістичного та кризового).

Додатково платіжний календар виконує функцію інструменту управління короткостроковим фінансуванням. На його основі фінансові менеджери визначають потребу у залученні кредитних ліній, овердрафтів або інших інструментів покриття тимчасових касових розривів. У великих міжнародних компаніях це дозволяє мінімізувати вартість залученого капіталу, оскільки фінансування залучається не «про запас», а лише під конкретно прогнозований дефіцит ліквідності і на максимально короткий період.

Важливим елементом є також інтеграція платіжного календаря з системою управління дебіторською заборгованістю. Це дозволяє узгоджувати очікувані надходження коштів із графіками платежів, а також оперативно реагувати на

затримки з боку клієнтів. У міжнародній практиці це реалізується через єдині фінансові панелі, де в режимі реального часу відображаються як заплановані, так і фактичні грошові потоки, що значно підвищує прозорість фінансового управління.

Наступним ключовим напрямом удосконалення управління дебіторською заборгованістю є впровадження системи диференціації умов розрахунків із замовниками на основі їх кредитоспроможності, платіжної дисципліни та загального рівня фінансового ризику. У міжнародній практиці корпоративних фінансів цей підхід реалізується через комплексну систему *credit policy management*, яка є невід'ємною частиною управління оборотним капіталом і безпосередньо пов'язана з політикою ризик-менеджменту підприємства.

Сутність даної системи полягає у тому, що кожен контрагент проходить попередню та періодичну оцінку фінансової надійності, за результатами якої формується індивідуальний кредитний профіль. Такий профіль включає встановлення кредитного ліміту (максимального обсягу заборгованості), допустимого періоду відстрочки платежу, а також класифікацію рівня ризику співпраці. У великих міжнародних компаніях цей процес є стандартизованим і інтегрованим у внутрішні політики фінансового контролю, що дозволяє уникати суб'єктивних рішень менеджерів і забезпечує єдині критерії оцінки клієнтів.

У країнах Європи та США основою для прийняття рішень щодо кредитних умов є скорингові моделі оцінки кредитного ризику. Вони базуються на статистичному аналізі фінансових показників клієнта, його платіжної історії, галузевих ризиків, структури капіталу, ліквідності та ймовірності дефолту. Такі моделі дозволяють перевести якісну оцінку надійності контрагента у кількісний показник ризику, що значно підвищує точність управлінських рішень. У багатьох корпораціях використовуються як внутрішні скорингові системи, так і зовнішні інформаційні ресурси міжнародних кредитних агентств, зокрема *Dun & Bradstreet*, *Experian* та *Coface*, які акумулюють глобальні бази даних про платіжну дисципліну компаній та їх фінансову стійкість.

У межах такої системи відбувається сегментація клієнтської бази за рівнем ризику. Для клієнтів із високою кредитоспроможністю та стабільною історією своєчасних розрахунків застосовуються стандартні або навіть розширені умови відстрочки платежу. Це використовується як інструмент зміцнення довгострокових партнерських відносин та підвищення конкурентоспроможності підприємства на ринку. Натомість для контрагентів із підвищеним рівнем ризику застосовується більш жорстка кредитна політика, яка може включати скорочені строки оплати, часткову або повну передоплату, використання банківських гарантій, акредитивів або інших інструментів забезпечення виконання зобов'язань.

Окремим елементом міжнародної практики є регулярний перегляд кредитного статусу клієнтів. У розвинених системах фінансового управління кредитний ліміт не є фіксованим показником, а змінюється залежно від динаміки фінансового стану контрагента та його фактичної платіжної поведінки. Це дозволяє оперативно реагувати на погіршення фінансової дисципліни та мінімізувати накопичення проблемної дебіторської заборгованості.

Крім того, сучасні компанії активно інтегрують кредитну політику з ERP-системами та модулями управління дебіторською заборгованістю, що дозволяє автоматично блокувати перевищення кредитних лімітів, контролювати прострочення та формувати попереджувальні сигнали для фінансових менеджерів. Такий підхід забезпечує високу дисципліну розрахунків і зменшує вплив людського фактора на прийняття фінансових рішень.

Таким чином, впровадження диференційованої кредитної політики на основі скорингової оцінки контрагентів є ключовим елементом сучасного фінансового менеджменту. Його застосування дозволяє підприємству не лише знизити рівень простроченої дебіторської заборгованості, але й підвищити ефективність управління оборотним капіталом, покращити ліквідність та забезпечити більш стійку фінансову позицію відповідно до міжнародних стандартів credit risk management.

Важливим елементом системи є впровадження формалізованої та регламентованої процедури роботи з простроченою дебіторською заборгованістю. У міжнародній практиці це відноситься до сфери accounts receivable management і передбачає чіткий «життєвий цикл» боргу [34]. Зазвичай він включає автоматизовані нагадування до настання строку платежу, серію досудових нагадувань у перші дні прострочення, подальшу ескалацію до фінансового контролінгу або юридичного відділу, а також формування індивідуальних графіків реструктуризації заборгованості. У багатьох компаніях цей процес автоматизується за допомогою ERP-систем (SAP, Oracle NetSuite), що дозволяє мінімізувати людський фактор і прискорити інкасацію грошових коштів. Такий підхід є особливо ефективним, оскільки статистично значна частина прострочених платежів у міжнародній практиці погашається саме в перші 30 днів після настання строку за умови активної роботи з боржником.

Завершальним елементом запропонованої системи є впровадження комплексної системи моніторингу ключових показників ефективності управління грошовими потоками. У міжнародних корпораціях така система є невід'ємною частиною фінансового контролінгу та treasury-функції. До основних показників належать: середній період інкасації дебіторської заборгованості, оборотність кредиторської заборгованості, тривалість операційного циклу, рівень касових розривів, частка простроченої дебіторської заборгованості та коефіцієнти ліквідності [35]. Регулярний моніторинг цих індикаторів дозволяє оцінювати ефективність управління оборотним капіталом у динаміці та своєчасно виявляти негативні тенденції. У провідних міжнародних компаніях ці показники інтегровані в системи управлінської звітності, що забезпечує керівництву оперативний доступ до фінансової аналітики в режимі реального часу.

Проведене дослідження дозволяє зробити висновок, що ефективне управління грошовими потоками ТОВ «Техно-Буд Сервіс» потребує комплексного та системного підходу, який охоплює всі ключові елементи оборотного капіталу підприємства.

Запропоновані заходи, зокрема впровадження тижневого платіжного календаря, диференціація умов розрахунків із замовниками на основі кредитного ризику, формалізація роботи з простроченою дебіторською заборгованістю, використання факторингу та запровадження системи моніторингу ключових фінансових показників, формують цілісну модель управління ліквідністю підприємства.

Імплементація вищенаведених напрямів дозволить перейти від реактивного до превентивного управління грошовими потоками, зменшити рівень касових розривів, прискорити оборотність дебіторської заборгованості та підвищити ефективність використання оборотного капіталу. У результаті це сприятиме зміцненню фінансової стійкості підприємства, зниженню залежності від зовнішнього фінансування та підвищенню його конкурентоспроможності на ринку.

ВИСНОВКИ

За результатами проведеного комплексного дослідження теоретичних засад управління грошовими потоками підприємства та їх прикладного аналізу на матеріалах ТОВ «Техно-Буд Сервіс» за 2023-2025 роки сформульовано такі висновки.

1. Дослідження теоретичних підходів до визначення економічної сутності грошових потоків засвідчило відсутність єдиного загальноприйнятого трактування цієї категорії в науковій літературі. Узагальнення функціонального, процесного, системного та акціонерного підходів дозволяє визначити грошовий потік підприємства як сукупність розподілених у часі надходжень і виплат грошових коштів та їх еквівалентів, що виникають у процесі здійснення операційної, інвестиційної та фінансової діяльності суб'єкта господарювання і безпосередньо впливають на його фінансовий стан та ринкову вартість. Принципова відмінність грошового потоку від прибутку, сформованого за методом нарахування, полягає у відображенні реального руху ліквідних ресурсів, що унеможлиблює ситуацію «прибуткового банкрутства». Систематизація класифікаційних ознак за видами діяльності, спрямованістю, рівнем достатності, часовим горизонтом та ступенем передбачуваності формує методичну основу для комплексного аналізу та прийняття обґрунтованих управлінських рішень.

2. Систематизація методів аналізу та управління грошовими потоками дозволила виділити два ключові аналітичні методи - прямий і непрямий - кожен із яких має самостійну пізнавальну цінність. Прямий метод забезпечує прозорість джерел надходжень і напрямів використання коштів, тоді як непрямий розкриває причини розбіжностей між чистим прибутком і реальним рухом грошових коштів, що є особливо важливим для підприємств із тривалим операційним циклом. Серед інструментів управління провідну роль відіграють бюджет руху грошових коштів, платіжний календар та моделі оптимізації залишку. Встановлено, що навіть прибуткове підприємство може зазнати кризи

ліквідності внаслідок незбалансованості грошових потоків у часі, що є типовою причиною фінансової нестабільності в будівельній галузі.

3. Організаційно-економічний аналіз ТОВ «Техно-Буд Сервіс» - малого будівельного підприємства Чернівецької області з чисельністю персоналу 53–56 осіб - засвідчив суттєву нестабільність фінансових результатів у 2023–2025 роках. Чистий дохід від реалізації скоротився у 2024 році на 26,96% (до 71 898,2 тис. грн) та частково відновився у 2025 році до 75 065,7 тис. грн, залишившись на 23,7% нижче рівня 2023 року. Незважаючи на зростання валової рентабельності з 7,26% до 10,18%, різке збільшення інших операційних витрат у 2024 році (у 2,38 раза) призвело до обвального скорочення чистого прибутку на 77,14% - до 886,3 тис. грн. У 2025 році прибуток частково відновився до 2 258,5 тис. грн, однак залишився нижчим за рівень 2023 року. Загальна валюта балансу скоротилась із 134 476,4 до 95 664,7 тис. грн (–28,86%), тоді як власний капітал зріс із 31 086,7 до 34 742,2 тис. грн за рахунок нерозподіленого прибутку, а поточні зобов'язання знизились на 41,49%.

4. Аналіз показників ліквідності та фінансової стійкості виявив поступове, але незавершене покращення фінансового стану підприємства. Коефіцієнт поточної ліквідності зріс із 1,19 до 1,51, досягнувши нижньої межі нормативу, а чистий оборотний капітал збільшився з 17 204 до 27 067 тис. грн. Водночас коефіцієнт абсолютної ліквідності (0,101-0,174) незмінно залишається нижче нормативу 0,2, що відображає хронічний дефіцит власне грошових коштів. Коефіцієнт автономії зріс із 0,231 до 0,363, фінансовий важіль знизився з 3,33 до 1,75 - позитивні зміни, що не досягли нормативних значень. Операційний цикл підприємства становить 261-356 днів, а фінансовий - 72-122 дні, що є структурним чинником системного дефіциту вільних грошових коштів, характерним для будівельної галузі.

5. Оцінка грошових потоків непрямим методом розкрила принципово різну їхню природу в різні роки досліджуваного періоду. У 2023 та 2025 роках операційний грошовий потік (ОГП) є суттєво позитивним - 10 788,6 та 10 032,5 тис. грн відповідно, що перевищує чистий прибуток у 2,78 та 4,44 рази. У 2024

році, незважаючи на позитивний чистий прибуток (886,3 тис. грн), ОГП є від'ємним (-1 797,1 тис. грн) внаслідок різкого накопичення запасів (-8 532,2 тис. грн) та скорочення кредиторської заборгованості (-4 851,6 тис. грн). Від'ємний ОГП є найбільш тривожним сигналом з точки зору фінансової стійкості, оскільки свідчить про поглинання операційною діяльністю грошових ресурсів, а не їх генерацію.

6. Система показників якості та достатності грошових потоків підтвердила структурні вразливості фінансової моделі підприємства. Коефіцієнт покриття поточних зобов'язань ОГП становив лише 0,119 та 0,189 у 2023 та 2025 роках (норматив $\geq 0,40$), строк погашення сукупного боргу - 9,58 та 6,07 років (норматив < 5 років). Водночас позитивними є: коефіцієнт якості чистого прибутку (2,78 та 4,44), що свідчить про «грошовий» характер прибутку; зростання вільного грошового потоку від 3 087,6 до 9 356,2 тис. грн; позитивний CashROA (8,82% та 9,66%) при значно нижчих традиційних ROA (3,17% та 2,18%). Відхід CashROA від ROA у 2024 році (-1,46% проти +0,72%) є переконливим аргументом на користь аналізу грошових потоків як самостійного інструменту оцінки фінансового стану поряд із традиційними показниками прибутковості.

7. Дослідження взаємозв'язку грошових потоків і фінансової стійкості виявило чотири ключові закономірності. По-перше, існує принциповий розрив між бухгалтерським прибутком і реальними грошовими потоками, зумовлений специфікою будівельної галузі та структурою оборотного капіталу; у 2024 році він набув критичного характеру. По-друге, спрямування операційних потоків на погашення зобов'язань (сукупне скорочення на 37 687,8 тис. грн) зумовило зміцнення фінансової незалежності підприємства - зростання коефіцієнта автономії до 0,363, зниження фінансового важеля до 1,75 та чотириразове зростання власного оборотного капіталу до 19 350,4 тис. грн. По-третє, зберігається критична залежність від комерційного кредиту постачальників (строки погашення КЗ - 206-234 дні), що є основним механізмом підтримки операційної діяльності за хронічного дефіциту грошових коштів. По-четверте,

2025 рік характеризується найбільш збалансованим поєднанням позитивного ОГП та зміцненої структури капіталу, хоча зниження CashROE з 37,60% до 29,85% свідчить про ефект «розмивання» ефективності при розширенні фінансової бази.

8. Аналіз практики управління грошовими потоками підприємства дозволив виявити системні проблеми, що суттєво знижують якість фінансового менеджменту: незбалансованість вхідних і вихідних потоків у часі та виникнення касових розривів; відсутність платіжного календаря і бюджету руху грошових коштів як інструментів проактивного управління ліквідністю; надмірна питома вага простроченої дебіторської заборгованості (25–30%) при відсутності формалізованої кредитної політики; критична концентрація доходів на вузькому колі замовників; неефективне управління виробничими запасами, оборотність яких у кризовому 2024 році сягнула 270 днів; недостатній рівень автоматизації фінансового обліку та відсутність системи KPI для моніторингу управлінських рішень у сфері грошових потоків.

9. На основі виявлених проблем розроблено комплекс взаємопов'язаних рекомендацій щодо оптимізації грошових потоків ТОВ «Техно-Буд Сервіс». Впровадження тижневого платіжного календаря з горизонтом 8–12 тижнів та дворівневої системи бюджетування (оперативний платіжний календар у поєднанні з квартальним бюджетом руху грошових коштів) забезпечить перехід від реактивного подолання касових криз до їх превентивного прогнозування. Запровадження триступеневої диференційованої кредитної політики із системою знижок за дострокову оплату та ескалаційної моделі стягнення простроченої заборгованості дозволить скоротити її питому вагу на 25–35% і прискорити оборотність дебіторської заборгованості. Використання факторингу для негайної конвертації заборгованості надійних замовників у грошові кошти зменшить потребу у короткострокових банківських кредитах на 30–40%. Диверсифікація клієнтської бази через розвиток абонентського технічного обслуговування і вихід на нові сегменти - з обмеженням частки жодного клієнта понад 25% надходжень - суттєво знизить ризик концентрації. Автоматизація фінансового обліку на базі

системи BAS із перспективою переходу на SAP Business One забезпечить моніторинг ключових показників у режимі реального часу. Реалізація запропонованих заходів у комплексі дозволить підвищити коефіцієнти ліквідності до нормативного рівня, скоротити фінансові витрати на 20–30% та покращити рентабельність власного капіталу на 3–5 відсоткових пунктів.

Таким чином, управління грошовими потоками є не допоміжним завданням фінансової служби, а стратегічним інструментом забезпечення платоспроможності, фінансової стійкості та сталого розвитку підприємства в умовах нестабільного зовнішнього середовища. Для ТОВ «Техно-Буд Сервіс» перехід від реактивного фінансового менеджменту до системного управління грошовими потоками є необхідною умовою підвищення конкурентоспроможності та довгострокової фінансової стабільності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Білик М. Д.; Павловська О. В.; Pritulyak N. M.; Невмержицька Н. Ю. Фінансовий аналіз: навч. посіб. URL: <https://library.nung.edu.ua/fiiansovii-analiiz.html> (дата звернення 07.05.2026).
2. Бугас Є. І. Кірт Є.І. Управління грошовими потоками міжнародних корпорацій. *Європейський науковий журнал Економічних та Фінансових інновацій*. URL: <https://journal.eae.com.ua/> (дата звернення 07.05.2026).
3. Вакалюк Т., Антонюк Д., Марцева Л., Годлевський Ю., Довгалюк І. Огляд алгоритмів машинного навчання та штучного інтелекту для аналізу та обробки фінансових даних. *Вісник Херсонського національного технічного університету*. 2025. № 2(93). С. 60-66. URL: <https://doi.org/10.35546/kntu2078-4481.2025.2.2.7> (дата звернення 07.05.2026).
4. Ганас Л. М., Палчинська С. А. Особливості формування платіжного календаря для підприємств. *Економіка. Фінанси. Право*. URL: <https://efp.in.ua/en/journal-article/789> (дата звернення 07.05.2026).
5. Гриліцька А.В. Харченко А.Ю. Вплив грошових потоків на ліквідність та платоспроможність підприємства. *Економіка та суспільство*. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/5751/5693> (дата звернення 07.05.2026).
6. Дорош О. І., Пліш І. Планування грошових потоків на підприємстві. *Соціально-математичне моделювання та управління економічними процесами (СМЕУ)*. 2021. Вип. 3, № 2. URL: <https://science.lpnu.ua/uk/smeu/vsi-vypusky/vypusk-3-nomer-2-2021/planuvannya-groshovyh-potokiv-na-pidpryyemstvi> (дата звернення 08.05.2025).
7. Завора Т.М. Берест О.С. Теоретичні основи аналізу та оптимізації грошових потоків підприємства. *eNUPPIR*. URL: <https://reposit.nupr.edu.ua/item/1441> (дата звернення 07.05.2026).
8. Загородній А.Г. Фінансово-економічний словник / А.Г. Загородній, Г.Л.

Вознюк. – К.: Знання, 2007. – 1072 с.

9. Іващенко А. І., Литвин І. С. Шляхи удосконалення системи управління грошовими потоками. *Економічна наука*. 2017. Вип. 2. С. 51–56.

10. Крилова О. В. Грошові потоки в системі забезпечення платоспроможності підприємства. *Економіка та держава*. 2019. № 7. С. 30–33. URL: <http://www.economy.in.ua/?op=1&z=4359&i=4> (дата звернення 07.05.2026).

11. Колісник О.П., Замогильна А.В. Грошові потоки: сутність, класифікація та їх оптимізація в процесі управління. *Електронне наукове фахове видання з економічних наук «Modern Economics»*. URL: <https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/4609/1/kolisnyk.pdf> (дата звернення: 12.05.2026).

12. Кошельок Г. В. Фактори, які впливають на формування грошових потоків промислового підприємства. *Економіка і організація управління*. 2016. № 1 (21). С. 119–126

13. Кошельок Г.В., Степанова І.В. Факторні моделі грошових потоків підприємства. Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. Серія. *Економічні науки*. Науковий журнал. 2014. №5-6 (76-77). С. 161-171. URL: [http://zt.knute.edu.ua/files/2014/5-6\(76-77\)/uazt_2014_5-6_18.pdf](http://zt.knute.edu.ua/files/2014/5-6(76-77)/uazt_2014_5-6_18.pdf) (дата звернення 11.05.2026).

14. Кошельок Г., Грінченко Р. Аналіз грошових потоків у системі управління підприємством. *Галицький економічний вісник*. 2020. № 2(63). С. 231–242. URL: <https://galicianvisnyk.tntu.edu.ua/pdf/63/827.pdf> (дата звернення 11.05.2026).

15. Лахтіонова Л. А. Фінансовий аналіз суб'єктів господарювання: монографія. Київ: КНЕУ, 2011. 387 с.

16. Лахтіонова Л.А. Аналіз фінансової стійкості суб'єктів підприємницької діяльності : монографія. Київ: Знання України, 2013. 1091 с.

17. Люта О. В., Пігуль Н. Г, Глядько К. Теоретичні засади управління ліквідністю та платоспроможністю підприємств. *Вісник СумДУ*. Серія «Економіка». 2019. № 4. С. 14-23.

18. Максимова М.В. Система фінансового менеджменту в умовах розвитку цифрової економіки. *Ефективна економіка*. 2019. № 5. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7064>(дата звернення: 27.05.2026).

19. Монтика Ю.С. Роль аналізу грошових потоків у розвитку малого та середнього бізнесу. *Економіка та суспільство*. 2023. Вип. 58. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3287/3211> (дата звернення: 08.04.2026).

20. Мулик Т. Методичні підходи до аналізу грошових потоків підприємства. *Економіка та суспільство*. 2022. № 39. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-39-47> (дата звернення: 12.05.2026).

21. Налукова Н., Кулина Г. Оцінка ефективності управління грошовими потоками підприємства. Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації. 2020. № 1. С. 49-58.

22. Нікольчук Ю. М., Лугіська О. П. Організаційно-економічний механізм управління грошовими потоками підприємств в сучасних умовах господарювання. Вісник Хмельницького національного університету. *Економічні науки*. 2020. Вип. 3. С. 95–102. URL: <http://journals.khnu.km.ua/vestnik/wp-content/uploads/2021/01/19-2.pdf> (дата звернення: 12.05.2026).

23. Поддєрьогін А. М. Ефективність управління грошовими потоками підприємства. *Фінанси України*. 2011. № 11. С. 119–127.

24. Поддєрьогін А. М., Білик М. Д. та ін. Фінансовий менеджмент: підручник. Київ: КНЕУ, 2017.

25. Сергєєва О. Р. Сутність та основні аспекти управління грошовими потоками підприємства. *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту*. 2017. Вип. 12, ч. 2. С. 107–110.

26. Терешенко О.М, Кошельок Г.В. Сучасні підходи до управління грошовими потоками підприємства. *Науково-виробничий журнал «Бізнес-навігатор»*. 2018. №4. С.77-82.

27. Чудинович Н. В. Оптимізація управління грошовими потоками

підприємства. Економічний часопис Острозької академії. 2017. Вип. 31, № 15. URL: <https://ecj.oa.edu.ua/articles/2017/31/15.pdf> (дата звернення 08.05.2025).

28. Щепіна Т. Г., Тітаренко А. Д. Комплексний аналіз грошових потоків державного підприємства «Антонов». *Modern Economics*. 2021. № 26. С. 178–184. URL: [https://doi.org/10.31521/modecon.V26\(2021\)-27](https://doi.org/10.31521/modecon.V26(2021)-27) (дата звернення: 12.05.2026).

29. Юрченко О.Ю. Сучасні підходи до управління грошовими потоками підприємства. *Науково-виробничий журнал «Бізнес-навігатор»*. 2020. Вип. 4(47). С. 77-82.

30. Baur D. G., Hong K., Lee A. D. Bitcoin: Medium of exchange or speculative assets? *Journal of International Financial Markets, Institutions and Money*. URL: <https://research-repository.uwa.edu.au/en/publications/bitcoin-medium-of-exchange-or-speculative-assets/> (дата звернення 08.05.2025).

31. Brigham E. F., Gapenski L. C. Financial Management: Theory and Practice. 9th ed. Texas: Dryden Press, 1997. 1234 p.

32. IAS 7 Statement of Cash Flows. *IFRS Foundation*. URL: <https://www.ifrs.org/issued-standards/list-of-standards/ias-7-statement-of-cash-flows/> (дата звернення: 18.06.2026).

33. Global Technology Audit Guide (GTAG): Understanding and Auditing Artificial Intelligence. *The Institute of Internal Auditors*. URL: <https://www.theiia.org/en/content/guidance/recommended/supplemental/gtags/gtag-auditing-it-governance-and-it-management/> (дата звернення 07.05.2026).

34. Hanke, Paul. AR Cash Forecasting: How to Predict Cash Inflows. *Transformance*. URL: <https://www.transformance.ai/blog-posts/ar-cash-forecasting-how-to-predict-cash-inflows> (дата звернення 07.05.2026).

35. Higdon, Paul. How to set treasury KPIs. *The Association of Corporate Treasurers*. URL: <https://www.treasurers.org/hub/treasurer-magazine/how-set-treasury-kpis> (дата звернення 07.05.2026).

36. Moura, Tarsilla. SAP Cash Management. *SAPinsider*. URL: <https://sapinsider.org/topic/sap-finance/sap-cash-management> (дата звернення

07.05.2026).

37. Rappaport A. Creating Shareholder Value: A Guide for Managers and Investors. New York : Free Press, 2022.

38. Manufacturing Customer Concentration: What Buyers Must Know. *Regalis Capital*. URL: <https://learn.regaliscapital.com/manufacturing-customer-concentration> (дата звернення 07.05.2026).

39. Teigland J. How sustainability and technology will transform CFOs into Value Architects. *EY*. URL: https://www.ey.com/en_gl/insights/sustainability/cfos-as-value-architects-driving-long-term-value (дата звернення 08.05.2025).

40. Wu H., Xu J., Wang J., Long M. TimesNet: Temporal 2D-Variation Modeling for General Time Series Analysis. *ICLR 2023*. URL: <https://arxiv.org/pdf/2210.02186> (дата звернення 07.05.2026).

ДОДАТКИ

Додаток А

Таблиця 2.2

Динаміка активів і пасивів ТОВ «Техно-Буд Сервіс» за 2023-2025 рр., тис. грн

Показник	2023 рік	2024 рік	2025 рік	Відхилення звітного періоду (+,-) до		Відсоткове вираження відхилення 2025 рік відносно 2024 року
				2023 року	2024 року	
1	2	3	4	5	6	7
Необоротні активи, тис. грн	26 434,0	20 895,4	15 391,8	-5 538,6	-5 503,6	-26,33
Оборотні активи, тис. грн	108 042,4	91 111,8	80 217,5	-16 930,6	-10 894,3	-11,96
у т.ч. запаси	44 607,6	53 139,8	41 711,2	+8 532,2	-11 428,6	-21,50
у т.ч. ДЗ за продукцію	22 316,4	16 947,9	20 576,1	-5 368,5	+3 628,2	+21,41
у т.ч. гроші та еквіваленти	9 137,4	11 664,4	5 924,4	+2 527,0	-5 740,0	-49,21
Валюта балансу, тис. грн	134 476,4	112 007,2	95 664,7	-22 469,2	-16 342,5	-14,59
Власний капітал, тис. грн	31 086,7	32 483,7	34 742,2	+1 397,0	+2 258,5	+6,95
Довгострокові зобов'язання, тис. грн	12 551,3	12 551,3	7 771,9	0,0	-4 779,4	-38,08
Поточні зобов'язання, тис. грн	90 838,4	66 972,2	53 150,6	-23 866,2	-13 821,6	-20,64
у т.ч. КЗ за товари та послуги	50 977,9	46 126,3	39 920,0	-4 851,6	-6 206,3	-13,45

*Джерело побудоване на основі фінансової звітності та балансу ТОВ «ТЕХНО-БУД СЕРВІС», яке наведено в Додатках Д, Е, Ж

Таблиця 2.5

Оцінка грошових потоків ТОВ «Техно-Буд Сервіс» за 2023-2025 рр. (непрямий метод), тис. грн

Складова грошового потоку	2023 рік	2024 рік	2025 рік
I. ОПЕРАЦІЙНИЙ ГРОШОВИЙ ПОТІК (ОГП)			
Чистий прибуток, тис. грн	3 876,9	886,3	2 258,5
(+) Амортизація, тис. грн	+3 894,9	+5 331,9	+6 179,9
(+/-) Зміна запасів (зріст «-», скорочення «+»)	-5 675,3	-8 532,2	+11 428,6
(+/-) Зміна ДЗ за продукцію (зріст «-», скорочення «+»)	-12 015,9	+5 368,5	-3 628,2
(+/-) Зміна КЗ за товари (зріст «+», скорочення «-»)	+20 708,0	-4 851,6	-6 206,3
Операційний грошовий потік, тис. грн	10 788,6	-1 797,1	10 032,5
II. ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ГРОШОВИЙ ПОТІК (ІГП)			
(-) Приріст необоротних активів (з урахуванням А)	-7 701,0	+206,7	-676,3
Інвестиційний грошовий потік, тис. грн	-7 701,0	+206,7	-676,3
III. ФІНАНСОВИЙ ГРОШОВИЙ ПОТІК (ФГП)			
Зміна довгострокових зобов'язань	0,0	0,0	-4 779,4
Зміна зареєстрованого та додаткового капіталу	0,0	0,0	0,0
Фінансовий грошовий потік, тис. грн	+913,0	+510,7	-4 779,4
РАЗОМ (чиста зміна залишку грош. коштів)	+3 000,6	-1 079,7	+4 576,8
Фактична зміна залишку грош. коштів (баланс)	-3 476,1	+2 527,0	-5 740,0

Таблиця 2.7

Комплексні показники грошових потоків та фінансової стійкості ТОВ «Техно-Буд Сервіс» за 2023-2025 рр.

Показник	2023 рік	2024 рік	2025 рік	Відх. 24/23	Відх. 25/24
БЛОК А. ТРАДИЦІЙНІ ПОКАЗНИКИ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ					
Власний капітал (ВК), тис. грн	31 086,7	32 483,7	34 742,2	+1 397,0	+2 258,5
Власний оборотний капітал (ВОК), тис. грн	4 652,7	11 588,3	19 350,4	+6 935,6	+7 762,1
Коефіцієнт автономії (ВК/Активи)	0,231	0,290	0,363	+0,059	+0,073
Фінансовий важіль ((ДЗ+ПЗ)/ВК)	3,33	2,45	1,75	-0,88	-0,70
Покриття запасів власними та довгостр. джерелами	0,386	0,454	0,650	+0,068	+0,196
Коефіцієнт маневреності ВК (ВОК/ВК)	0,150	0,357	0,557	+0,207	+0,200
БЛОК Б. ПОКАЗНИКИ НА ОСНОВІ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ					
ОГП, тис. грн	+10 788,6	-1 797,1	+10 032,5	-12 585,7	+11 829,6
CashROA (ОГП / Сер. активи), %	8,82	-1,46	9,66	-10,28 в.п.	+11,12 в.п.
CashROE (ОГП / Сер. ВК), %	37,60	-5,65	29,85	-43,25 в.п.	+35,50 в.п.
ОГП / Власний капітал (грош. прир. ВК), %	34,70	-5,53	28,88	-40,23 в.п.	+34,41 в.п.
Коеф. покриття ПЗ (ОГП / ПЗ)	0,119	-0,027	0,189	-0,146	+0,216
Строк погашення боргу (ДЗ+ПЗ)/ОГП, років	9,58	н/з	6,07	-	-3,51
Вільний ГП (FCF), тис. грн	+3 087,6	-1 590,4	+9 356,2	-4 678,0	+10 946,6

Показник	2023 рік	2024 рік	2025 рік	Відх. 24/23	Відх. 25/24
БЛОК В. ПОРІВНЯННЯ: РЕНТАБЕЛЬНІСТЬ ЗА ЧП vs ОГП					
ROA (ЧП / Сер. активи), %	3,17	0,72	2,18	-2,45 в.п.	+1,46 в.п.
CashROA (ОГП / Сер. активи), %	8,82	-1,46	9,66	-10,28 в.п.	+11,12 в.п.
ROE (ЧП / Сер. ВК), %	13,51	2,79	6,72	-10,72 в.п.	+3,93 в.п.
CashROE (ОГП / Сер. ВК), %	37,60	-5,65	29,85	-43,25 в.п.	+35,50 в.п.
Коефіцієнт якості ЧП (ОГП / ЧП)	2,78	-2,03	4,44	-4,81	+6,47